

เอกสารประกอบการบรรยายครั้งที่ ๓-๔

วิชายืม ค้ำประกัน จำนอง จำนำ

สมัยที่ ๗๗ ปี ๒๕๖๗

โดย

วิวัฒน์ ว่องวิวัฒน์ไพฑูริ

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล

ประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

บางส่วนอ้างอิงจากคำบรรยายหน้าคดีฯ ภาคกลางวันของท่านอ.ปัญญา อนุกรมรอด

สถิติเนติ รวม ๕๗ สมัย ค้ำฯ ออก ๒๑ ครั้ง

- ค้ำฯ ๗ ครั้ง ม.๖๗๒,๖๗๕,๖๗๖,๖๗๗,๖๗๘,๖๗๙,๖๘๐

- ค้ำฯ+ยืม ๕ ครั้ง ม.๖๗๐,๖๗๑,๖๗๒,๖๗๓,๖๗๔,๖๗๕,๖๗๖

- ค้ำฯ+จำนอง ๖ ครั้ง ม.๖๗๑,๖๗๑/๑,๖๗๖,๖๗๖,๖๗๗,๖๗๗,๖๗๘,๖๗๙,๖๘๐,๖๘๑

- ค้ำฯ+จำนำ ๑ ครั้ง ม.๖๗๒,๖๗๓,๖๗๔

- ค้ำฯ+ยืม+จำนอง+จำนำ ๑ ครั้ง ม.๖๗๖,๖๗๗,

ค้ำฯ

ในเบื้องต้นต้องทำความเข้าใจก่อนว่าสัญญาค้ำประกันเป็นการประกันหนี้ในลักษณะบุคคลสิทธิและเป็นสัญญาอุปกรณ์ที่ต้องมีสัญญาประธาน และถูกหนีในสัญญาประธานจะเป็นผู้ค้ำประกันด้วยอีกฐานะหนึ่งทำไม่ได้ จึงทำให้มีลูกหนี้ทั้งในส่วนสัญญาประธานและสัญญาอุปกรณ์เป็นคนละคนกัน เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนหากมีการกล่าวถึงหนี้ทั้งสองส่วน เช่น เจ้าหนี้ให้ค้ำกู้ยืมเงินและมีชาวเป็นผู้ค้ำประกัน จะเรียกค้ำซึ่งเป็นลูกหนี้ขั้นต้นว่า "ลูกหนี้" และจะเรียกชาวว่า "ผู้ค้ำประกัน" แต่เวลาอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาต้องดูให้ดีว่า "ลูกหนี้" หมายถึงใคร

ค้ำฯ

สัญญาประธานที่มีการค้ำประกันจะเป็นสัญญากู้ยืมเงิน สัญญาเช่า หรือสัญญาอะไรก็ได้ อย่าเข้าใจผิดว่าค้ำประกันได้เฉพาะสัญญากู้ยืมเงิน

ค้ำฯ

หนี้ตามสัญญาค้ำประกันเป็นหนี้ตามสัญญาอุปกรณ์ที่ต้องมีหนี้ตามสัญญาประธานและรับผิดชอบไม่เกินหนี้ตามสัญญาประธาน
ฎ.๑๔๕๕๒/๕๗ เมื่อจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกหนี้ขั้นต้นไม่ต้องรับผิดชอบตามสัญญาเช่าซื้อต่อโจทก์ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ในฐานะผู้ค้ำประกันจึงไม่ต้องรับผิดชอบต่โจทก์ด้วย
ฎ.๗๗๑๒/๕๖ จำเลยในฐานะผู้ค้ำประกันหาต้องรับผิดชอบต่โจทก์ในอัตราดอกเบี้ยที่สูงไปกว่าที่ลูกหนี้ขั้นต้นจะต้องชำระ

ค้ำฯ

พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ และพ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ.๒๕๕๗ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนค้ำประกัน ๖ มาตรา คือ มาตรา ๖๗๑, ๖๗๑/๑, ๖๗๕/๑, ๖๗๖, ๖๗๖ และ ๗๐๐

คำฯ

สำหรับวันเริ่มต้นที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗

มีผลใช้บังคับนั้น มีแนวคำพิพากษาศาลฎีกา ๒ กลุ่ม

กลุ่มแรก ให้มีผลใช้บังคับวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ (ฎ.๔๕๐๔/๒๕๖๒)

กลุ่มที่สอง ให้มีผลใช้บังคับวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ (ฎ.๗๔๒๕/๒๕๖๓)

ซึ่งคงต้องรออนุญาตวินิจฉัยที่ชัดเจนต่อไป

ส่วนวันเริ่มต้นที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ.๒๕๕๗

มีผลใช้บังคับ คือวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗

คำฯ

๑. บททั่วไป (ม.๖๘๐ - ๖๘๕/๑)

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (เรียกผู้ค้ำฯชำระหนี้) (ม.๖๘๖)

๓. สิทธิและโทษของผู้ค้ำฯ (ม.๖๘๗ - ๖๙๖)

๔. ความระงับ (หลุดพ้นหรือเลิก) (ม.๖๙๗ - ๗๐๑)

คำฯ

๑. บททั่วไป

๑) ขอบเขตการค้ำฯ (ม.๖๘๐ - ๖๘๑/๑, ๖๘๓ - ๖๘๔, ๖๘๕/๑)

๒) ผู้ค้ำฯ หลายคน (ม.๖๘๒)

๓) ลูกหนี้รับผิดชอบที่เหลือ (ม.๖๘๕)

๑) ขอบเขตการค้ำฯ

(๑) ม.๖๘๐ วรรค ๑

(๒) ม.๖๘๐ วรรค ๒

(๓) ม.๖๘๑ วรรค ๑ และ วรรค ๔

(๔) ม.๖๘๑ วรรค ๒ และ วรรค ๓

(๕) ม.๖๘๓ และ ๖๘๔

(๖) ม.๖๘๑/๑ และ ๖๘๕/๑

ผู้กู้จะค้ำประกัน
หนี้ของตนได้หรือไม่

(๑) ม.๖๘๐ วรรค ๑

ผู้กู้จะค้ำประกันหนี้ของตนไม่ได้ ผู้ค้ำฯ ประกันหนี้

ต้องเป็นบุคคลภายนอกเท่านั้น และต้องทำต่อเจ้าหนี้

ฎ.๓๗๗๕/๕๘ เนื่องจากบุคคลที่เข้าค้ำฯ ประกันหนี้

ของลูกหนี้ได้จะต้องเป็นบุคคลภายนอกเท่านั้น จึง

เป็นไปได้ไม่ได้ที่จำเลยที่ ๒ ลงลายมือชื่อในช่องผู้ค้ำฯ

ประกันในฐานะทำการแทนจำเลยที่ ๑ อีกเพราะ

จำเลยที่ ๑ เป็นผู้กู้ยืมอยู่แล้วจะค้ำฯ ประกันหนี้ของตน

ไม่ได้ จำเลยที่ ๒ มีเจตนาค้ำฯ ประกันหนี้จำเลยที่ ๑

ในนามจำเลยที่ ๒ เองมิได้สำคัญผิด

(๑) ม.๖๘๐ วรร.๑

ฎ.๑๓๘๗๕/๕๗ สัญญาที่จำเลยที่ ๑ ทำไว้แก่โจทก์ หากโจทก์ต้องชำระหนี้จากการที่โจทก์ออกหนังสือค้ำประกันจำเลยที่ ๑ ต่อบริษัท อ. จำเลยที่ ๑ จะรับผิดชอบชำระหนี้คืนให้แก่โจทก์นั้น เป็นสัญญาที่จำเลยที่ ๑ แสดงเจตนาผูกพันรับผิดชอบต่อโจทก์ โดยตรงจึงมีสัญญาค้ำประกันตามมาตรา ๖๘๐ แต่เป็นสัญญาธรรมดาซึ่งต้องบังคับตามข้อตกลงในสัญญาจะนำบทบัญญัติว่าด้วยลักษณะค้ำประกันมาใช้บังคับมิได้

ฎ.๘๓๘๕/๕๗ ผู้ร้องเป็นผู้ค้ำในศาลในการที่จำเลยได้รับอนุญาตให้ทุเลาการบังคับคดีตามจำนวนเงินที่ระบุในคำพิพากษาแทนจำเลยตามข้อความที่ระบุในหนังสือ ส.ญ.ค้ำฯ ที่ทำไว้ต่อศาล มิได้ทำ ส.ญ.ค้ำฯ กับจน. ซึ่งเป็นข้อตกลงระหว่างบุคคล จึงไม่อาจนำบทบัญญัติแห่ง ป.พ.พ.บรรพท๓ ลักษณะ ๑๑ มาตรา ๖๘๕ และ ๖๘๐ เรื่องค้ำประกัน มาใช้บังคับ (ฎ.๗๐๒๘/๓๕)

ผู้ค้ำประกันตาย สัญญาค้ำประกัน ระงับหรือไม่

ผู้ค้ำประกันตายสัญญาค้ำประกันไม่ระงับ
ฎ.๑๒๖๘/๕๕ ค้ำประกันเป็นสัญญาที่ผู้ค้ำประกันยอมผูกพันตนต่อเจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ ผู้ค้ำประกันหาได้มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติต่อเจ้าหนี้โดยอาศัยความสามารถหรือคุณสมบัติบางอย่างซึ่งต้องกระทำเป็นการเฉพาะตัวไม่ ผู้ค้ำประกันมีความผูกพันต้องชำระหนี้แก่เจ้าหนี้เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้อันเป็นความผูกพันในทางทรัพย์สินเท่านั้น ด้วยเหตุนี้เมื่อ พ. ทำสัญญาค้ำประกันการชำระหนี้เงินกู้ของจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นหนี้อันสมบูรณ์ตาม ม.๖๘๑ วรร.๑ แม้ขณะที่ พ. ถึงแก่ความตาย จำเลยที่ ๑ ผู้กู้ยังไม่ผิดสัญญาหรือผิดนัดก็ตาม สัญญาค้ำประกันก็ทำได้ระงับไปเพราะความตายของ พ. ไม่ สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่าง ๆ ตามสัญญาค้ำประกันที่ พ. ทำกับโจทก์จึงเป็นมรดกตกทอดแก่ทายาทตาม ม.๑๕๕๕ วรร.๑, ๑๖๐๐ (พษ ๖๕)
(ฎ.๒๕๑๐/๕๕, ๓๗๗๗/๖๐, ๕๗๖๓/๖๒) (๑๓๐๓/๖๔ แต่ทายาทไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบกว่าทรัพย์มรดกที่ตกทอดแก่ตนตาม ม.๑๖๐๑)

สัญญาค้ำประกัน ต้องการหลักฐาน เพียงใดในการฟ้องคดี

(๒) ม.๖๘๐ วรร.๒

สัญญาค้ำประกันต้องการเพียงหลักฐานในการฟ้องร้องซึ่งใช้หลักเกณฑ์ ในทำนองเดียวกับหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินตามมาตรา ๖๕๓ วรรคหนึ่ง จะทำในเอกสารอะไรก็ได้หรือจะทำขึ้นหลายฉบับก็ได้ แต่ต้องมีข้อความทำนองว่า "ค้ำประกันหนี้ของลูกหนี้" หรือ "เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้แล้ว ตนจะยอมชำระแทน" และลงลายมือชื่อในฐานะผู้ค้ำประกัน แต่เจ้าหนี้ ไม่จำเป็นต้องลงลายมือชื่อในสัญญาค้ำประกันก็ได้ (ทั้งนี้ข้อความในสัญญาค้ำประกันต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสองและวรรคสาม)

- หลักฐานการฟ้อง (ม.๖๘๐ ๖.๒ ไม่ใช่แบบ)
- ตกลงด้วยวาจาสมบูรณ์แต่ฟ้องไม่ได้
- ไม่จำเป็นต้องลงลายมือชื่อเจ้าหนี้(ฎ.๕๒๘๓/๓๑(นิติ ๔๘),๑๒๗๔-๕/๔๔)
- จดหมาย,เอกสาร ๒ ฉบับประกอบกันได้(ฎ.๗๑๐๓/๓๘, ๓๘๔๗/๔๑)
- ระวางกรณีลายพิมพ์นิ้วมือ ม.๘ ๖.๒ (นิติ ๔๑)
- ฎ.๕๔๒/๑๓ หนังสือขอผ่อนชำระหนี้ของลูกหนี้มีข้อความในตอนที่ท้ายว่า “ข้าพเจ้า (ระบุชื่อ) ขอรับรองการชำระเงินของ ข. (ลูกหนี้) ตามข้อความข้างต้นทุกประการ” แล้วลงชื่อกับไว้ในเรื่อง “ผู้รับรอง” ท้ายข้อความดังกล่าว ไม่ถือว่าเป็น ส.ญ.ค้ำประกัน เพราะไม่มีข้อความที่จะให้ความหมายไปได้ว่าเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้แล้วตนจะยอมชำระแทน

ฎ.๓๑๒๑/๓๕ ส.ญ.ประนีประนอมยอมความระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ มีจำเลยที่ ๒ ลงชื่อไว้สองแห่งคือในช่องหน้าคำว่า พยาน และหน้าคำว่าผู้ค้ำประกัน แสดงว่าจำเลยที่ ๒ มีเจตนาลงชื่อในฐานะเป็นพยานและในฐานะเป็นผู้ค้ำประกันหนี้ของจำเลยที่ ๑ ที่มีต่อโจทก์ตาม ส.ญ.ประนีประนอมยอมความ โดยแสดงฐานะคำว่าผู้ค้ำประกันต่อจากลายมือชื่อจำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๒ จึงเป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ของจำเลยที่ ๑ ฎ.๘๓๖/๔๐ จำเลยที่ ๒ ได้ลงลายมือชื่อไว้ในกระดาษแผ่นเดียวกันแต่ต่อคนละหน้าต่อจากหนังสือสัญญากู้เงินที่เป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ยืมคือจำเลยที่ ๑ เป็นสำคัญ ข้อความดังกล่าวอ่านแล้วเข้าใจได้ว่าจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกันกู้ยืมเงินของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นหลักฐานแห่งการค้ำประกันตาม ม.๖๘๐ ๖.๒ โจทก์ฟ้องร้องบังคับคดีได้(ฎ.๒๐๕๓/๖๐)

ฎ.๑๐๑๒/๖๓ ตามรายงานกระบวนการพิจารณา การที่จำเลยยอมรับว่าเป็นผู้ค้ำประกันเช่นนี้ย่อมมีผลให้ประเด็นเรื่องอำนาจฟ้องที่โจทก์ต้องใช้หลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อจำเลยผู้ค้ำประกันมาแสดงต่อศาลเพื่อเป็นพยานหลักฐานในการฟ้องร้องบังคับคดีให้จำเลยรับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกันตาม ม.๖๘๐ ๖.๒ เป็นอันหมดไป ถือว่าจำเลยยอมรับว่าโจทก์มีอำนาจฟ้องแล้ว

สัญญาค้ำประกัน

มีการรอกข้อความ ภายหลังบังคับได้หรือไม่

ถ้าผู้ให้กู้รอกตัวเลขภายหลังตามจริงใช้บังคับได้ตามนั้น
 ฎ.๕๖๘๕/๔๘ หนังสือสัญญากู้เงินมีการรอกข้อความว่าจำเลยที่ ๑ ได้กู้เงินโจทก์ ๔๐๐,๐๐๐ บาท และหนังสือสัญญาค้ำประกันมีการรอกข้อความว่าจำเลยที่ ๒ ค้ำประกันเงินกู้ดังกล่าวให้แก่โจทก์อันเป็นการรอกข้อความที่มีมูลหนี้กันจริงแม้จะเป็นการรอกข้อความภายหลังที่จำเลยทั้งสองลงลายมือชื่อในสัญญากู้เงินและสัญญาค้ำประกันแล้วก็ไม่ทำให้หนังสือสัญญากู้เงินและหนังสือสัญญาค้ำประกันเป็นเอกสารปลอมหนังสือสัญญาทั้งสองฉบับจึงมีผลผูกพันโจทก์กับจำเลยทั้งสอง (นิติ๖๕)

ฎ.๕๑๘๘/๔๐ จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ลงลายมือชื่อไว้โดยเอกสารสัญญากู้ยืมยังไม่มีการรอกข้อความและจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ขอกู้ยืมจากโจทก์เป็นจำนวนเงินเพียง ๒๐๐,๐๐๐ บาท แต่ปรากฏว่าสัญญาผู้ค้ำประกันมีการรอกข้อความว่าจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ กู้ยืมเงินจากโจทก์เป็นจำนวน ๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นการรอกข้อความลงในสัญญาผู้ซึ่งจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ เพียงแต่ลงลายมือชื่อไว้คิดไปจากความจริงโดยจำเลยทั้งสองมิได้รู้เห็นยินยอมด้วย สัญญาผู้พิพากษาจึงเป็นเอกสารปลอมและสัญญาค้ำประกันที่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ลงลายมือชื่อไว้แล้วมีการรอกข้อความว่าเป็นการค้ำประกันหนี้จำเลยที่ ๑ จำนวนเงิน ๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งคิดไปจากความเป็นจริงโดยจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ มิได้รู้เห็นยินยอมด้วย จึงเป็นเอกสารปลอมเช่นกัน ถือได้ว่าการกู้ยืมเงินและการค้ำประกัน คดีนี้ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือ โจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องบังคับตามสัญญาและสัญญาค้ำประกันดังกล่าว

สัญญาค้ำประกันเพื่อ ประกันหนี้ที่ไม่สมบูรณ์ ผลเป็นอย่างไร

(๓) ม.๖๘๑ วรรค ๑

หนี้ประเภทที่เป็นโมฆะ เช่น การทำสัญญาค้ำประกัน การซื้อขายเฮโรอีนซึ่งเป็นโมฆะตามมาตรา ๑๕๐ การทำสัญญาค้ำประกันการเข้าซื้อที่ไม่ได้ทำสัญญาเข้าซื้อเป็นหนังสือซึ่งเป็นโมฆะตามมาตรา ๕๗๒ วรรคสอง ผู้ค้ำประกันย่อมไม่ต้องรับผิดชอบ เพราะการค้ำประกันจะมีได้แต่เฉพาะเพื่อหนี้อันสมบูรณ์ (ฎ.๑๙๐๐/๒๕๑๑) (ม.๖๘๑ ให้ใช้ได้ในการจำนองอนุโลมตามควม(ม.๗๐๗))

(๓) ม.๖๘๑ วรรค ๑

สำหรับกรณีการกู้ยืมเงินแม้การกู้ยืมเงินขาดหลักฐานตามกฎหมาย ก็เพียงพอห้ามมิให้ฟ้องร้องบังคับคดีแก่กับผู้กู้เท่านั้น เมื่อหนี้การกู้ยืมเงินมีอยู่จริงและสมบูรณ์เพียงใด ย่อมมีการค้ำประกันหรือการจำนองได้เพียงนั้น และต้องอย่าลืมว่า กรณีนี้การค้ำประกันแม้จะมีได้แต่ผู้ค้ำประกันก็มีสิทธิเรียกข้อต่อสู้ของลูกหนี้ว่าไม่มีหลักฐานการกู้ยืมเงินขึ้นต่อผู้เจ้าหนี้ได้ตามมาตรา ๖๘๔ อันจะส่งผลให้ผู้ค้ำประกันไม่ต้องรับผิดชอบ แต่ผู้จำนองไม่มีสิทธิเรียกข้อต่อสู้ดังกล่าว ยังคงรับผิดชอบ (เนติ ๔๗, ๔๘)

(๓) ม.๖๘๑ วรรค ๑

ฎ.๑๖๐๔/๓๖ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกันหนี้เงินกู้ของจำเลยที่ ๑ แม้การกู้ยืมเงินขาดหลักฐานตามกฎหมาย ก็เพียงพอห้ามมิให้ฟ้องร้องบังคับคดีแก่กับจำเลยที่ ๑ เท่านั้นเมื่อหนี้การกู้ยืมเงินระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ มีอยู่จริงและสมบูรณ์ตามกฎหมาย ย่อมมีการจำนองเป็นประกันได้ตาม ม.๗๐๗, ๖๘๑ เมื่อโจทก์ยังไม่ได้รับชำระหนี้ โจทก์ย่อมบังคับเอากับจำนองได้ (เนติ ๔๗)

ขณะทำสัญญาค้ำประกันหนี้เงินกู้ ยังไม่มี การส่งมอบเงินกู้ ต่อมามีการส่งมอบเงินกู้ภายหลัง ผลเป็นอย่างไร

ฎ.๑๐๔๑๘/๕๗ ตาม ม.๖๘๑ กฎหมายเพียงแต่กำหนดเงื่อนไขว่า การค้ำฯ จะมีได้ก็ต่อเมื่อเป็นการค้ำฯ หนี้อันสมบูรณ์เท่านั้น แต่หาได้มีบทมาตราใดบัญญัติว่า ขณะทำ ส.ญ.ค้ำฯ หนี้ที่ค้ำฯ นั้นต้องเป็นหนี้อันสมบูรณ์อยู่แล้วไม่ ดังนั้น แม้ขณะที่โจทก์กับจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ทำ ส.ญ.ค้ำฯ หนี้เงินกู้ของจำเลยที่ ๑ ส.ญ.กู้ยืมระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ ยังไม่บริบูรณ์เนื่องจากโจทก์ยังไม่ได้ส่งมอบเงินที่กู้ยืมให้แก่จำเลยที่ ๑ ก็ตาม แต่เมื่อจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ยอมรับว่า ภายหลังต่อมาโจทก์ได้ส่งมอบเงินที่กู้ยืม ตาม ส.ญ.กู้ยืมให้แก่จำเลยที่ ๑ ครบแล้ว หนี้ตาม ส.ญ.กู้ยืมจึงเป็นหนี้ที่สมบูรณ์ที่อาจทำ ส.ญ.ค้ำฯ ได้แล้วตาม ม.๖๕๐ วรรค ๒ (ฎ.๑๕๗๘/๕๒)

ม.๖๘๑ นำไปใช้กับ จำนองหรือไม่

ฎ.๑๕๗๘/๕๒ แม้การจดทะเบียนจำนองและจดทะเบียนเงินจำนองเป็น ประกันหนี้จะทำขึ้นก่อนเวลาที่โจทก์จะส่งมอบเงินกู้ทั้ง ๒ จำนวนแก่จำเลย ที่ ๑ ก็ตาม แต่ ม.๗๐๗ บัญญัติว่า “บทบัญญัติมาตรา ๖๘๑ ว่าด้วยค้ำประกัน นั้นทำนให้ใช้ได้ในการจำนองอนุโลมตามควร” กล่าวโดยเฉพาะ ตามนัย ม.๖๘๑ ที่ว่าหนี้ที่อาจเกิดขึ้นโดยสมบูรณ์ในอนาคตย่อมทำสัญญาค้ำประกัน ได้ ดังนั้น เมื่อต่อมาโจทก์มอบเงินกู้ทั้ง ๒ จำนวนแก่จำเลยที่ ๑ หลังจากทำ ศ.ญ.จำนองกันดังกล่าวหนี้เงินกู้ในส่วนนั้นก็สมบูรณ์ การจำนองเป็นการประกัน การชำระหนี้ดังกล่าวจึงบังคับแก่กันได้ (ฎ.๕๘๒๘/๕๕,๓๘๕๕/๕๘) ฎ.๒๘๘๓/๕๐ สัญญาจำนองระบุจำนวนเงิน ๑๘๖,๐๐๐ บาท แม้ข้อเท็จจริง รับฟังได้ตามที่จำเลยให้การต่อสู้ว่า จำเลยกู้เงินโจทก์เพียง ๑๕๐,๐๐๐ บาท ก็เป็นเรื่องที่ศาลจะต้องชี้ขาดคดีนี้ให้อันลยรับผิดในจำนวนหนี้เท่าที่มีอยู่จริงและสิทธิของโจทก์ที่จะบังคับตามสัญญาจำนองซึ่งเป็นหนี้อุปกรณ์ก็ ย่อมมีอยู่เพียงเท่าที่จำเลยจะต้องรับผิดตามสัญญากู้เงิน สัญญาจำนอง หาได้ตกเป็นโมฆะ (เนติ ๖๖)

ฎ.๔๓๗๒/๔๕ ที่โจทก์นำดอกเบี้ย ๖๐,๐๐๐ บาท ที่จำเลยค้างชำระซึ่ง เป็นดอกเบี้ยเกินอัตราผิดกฎหมายรวมกับต้นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ที่กู้ยืม แสดงว่าโจทก์และจำเลยมีเจตนาที่จะแบ่งแยกการกู้เงินออกเป็นสองส่วน คือ ๓๐๐,๐๐๐ บาท และ ๖๐,๐๐๐ บาท เฉพาะนิติกรรมกู้ยืมส่วนที่เป็น ดอกเบี้ย ๖๐,๐๐๐ บาท เท่านั้นที่ตกเป็นโมฆะ ส่วนนิติกรรมการกู้ยืมใน ส่วน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ยังคงสมบูรณ์อยู่ จำเลยจดทะเบียนจำนองที่ดินเป็น ประกันหนี้เงินกู้ในวงเงิน ๓๖๐,๐๐๐ บาท สัญญาจำนองดังกล่าวจึงมีผล บังคับได้ตามจำนวนหนี้ที่ประธานที่สมบูรณ์คือ ๓๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อโจทก์ บอกล่าว้างบังคับจำนองแล้วโจทก์ก็ย่อมมีสิทธิบังคับจำนองในหนี้ส่วนนี้ได้

 (๓) ม.๖๘๑ ๖.๑
ถ้าไม่ได้รับเงินกู้เลยแม้มีหลักฐานการกู้ยืมก็ถือว่าไม่สมบูรณ์
ถือว่าไม่มีมูลหนี้ที่ผู้ค้ำประกันและผู้จำนองต้องรับผิดชอบ
ฎ.๓๘๕๕/๕๘ จำเลยทำสัญญาจำนองระบุว่าจะกู้ยืมเงินจากโจทก์ไว้ เป็นประกัน แต่จำเลยมิได้รับเงินกู้ตามสัญญาจำนองซึ่งให้ถือว่าเป็น หลักฐานการกู้ยืม จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยตาม สัญญาจำนองตามฟ้องแก่โจทก์ เมื่อโจทก์มิได้เป็นเจ้าของหนี้มูลหนี้ ที่จำเลยจำนองที่ดินเป็นประกัน สัญญาจำนองจึงไม่มีมูลหนี้ที่จำเลย ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ ดังนั้น โจทก์จึงบังคับจำนองแก่จำเลยมิได้ (ฎ.๓๗๖๘/๖๔)

หากขณะทำสัญญาค้ำประกัน เพื่อประกันหนี้กู้ยืมเงิน ผู้ค้ำประกันรู้เหตุที่ลูกหนี้ผู้กู้ยืมเงิน เป็นคนไร้ความสามารถในขณะที่ เข้าทำสัญญากู้ยืมผูกพันตน ต่อมา สัญญากู้ยืมที่เป็นโมฆะกรรม มีการบอกอ้างแล้ว ผู้ค้ำประกัน ยังต้องรับผิดชอบหรือไม่

 (๓) ม.๖๘๑ ๖.๔
- ๖.๔ ขณะทำ ศ.ญ.ผู้ค้ำฯ รู้ว่า ลน.สำคัญคิดในคุณสมบัติหรือไร้ความสามารถ เมื่อบอกอ้างแล้วผู้ค้ำฯ ยังต้องรับผิดชอบ (ไม่รวม ม.๑๕๘,๑๖๔)
- ม.๗๐๗ นำ ม.๖๘๑ ใช้กับจำนองด้วยโดยอนุโลม
- สำคัญคดีม.๖๘๑ ๖.๔ หมายถึง ม.๑๕๗ (ไม่ใช่ ม.๑๕๖ ที่โมฆะ)
- ถือเอาความรู้หรือไม่รู้ของผู้ค้ำฯ ขณะที่ทำสัญญาค้ำฯ เป็นสำคัญ
- ผู้ค้ำฯ บอกอ้างโมฆะกรรมของสัญญาหนี้ประธานไม่ได้ (เทียบ ฎ.๑๑๘/๑๕)
- ถ้า จน. หรือผู้ค้ำฯ เป็นฝ่ายสำคัญคิดหรือไร้ความสามารถไม่อยู่ในบังคับวรรค ๔
- ถ้าผู้ค้ำฯ ทำ ศ.ญ.ค้ำฯ โดยสำคัญคิดหรือไร้ความสามารถผู้ค้ำฯ ยกขึ้นต่อสู้ได้
- กรณีหนี้ประธานเป็นโมฆะกรรมเพราะ ลน.ทำนิติกรรมโดยถูกกลล่อลหรือ ชงฆ.ตาม ม.๑๕๘, ๑๖๔ แม้ผู้ค้ำฯ จะรู้เหตุหนี้โมฆะเข้าทำ ศ.ญ.ค้ำฯ เมื่อต่อมา ลน.บอกอ้างนิติกรรมที่ก่อหนี้ประธานผู้ค้ำฯ ยกข้อต่อสู้ให้หลุดพ้นความรับผิดชอบได้

(๓) ม.๖๘๑ ว.๔

หากขณะทำสัญญาค้ำประกันหรือสัญญาจ้างของผู้ค้ำประกันหรือผู้จ้างงานประกันหนึ่งของบุคคลอื่น รู้เหตุที่ลูกหนี้สำคัญผิดในคุณสมบัติหรือรู้ว่าลูกหนี้ เป็นคนไร้ความสามารถในหนี้ประธานในขณะที่เข้าทำสัญญาผูกพันตน แม้ต่อมาหนี้ประธานที่เป็นโมฆะกรรมดังกล่าวมีการบอกล้างแล้ว ผู้ค้ำประกันหรือผู้จ้างงานประกันหนึ่งของบุคคลอื่น ยังต้องรับผิดชอบตาม ม.๖๘๑ ว.๔ แต่ถ้าเป็นกรณีเจ้าหนี้หรือผู้ค้ำประกันหรือผู้จ้างงานประกันหนึ่งของบุคคลอื่นเป็นฝ่ายสำคัญผิดหรือเป็นคนไร้ความสามารถไม่ใช่กรณีตาม ม.๖๘๑ ว.๔

(๓) ม.๖๘๑ ว.๔

เช่น นายแดงให้นายดำคนไร้ความสามารถกู้ยืมเงิน โดยมีนายขาวเป็นผู้ค้ำประกันและนายเขียวทำสัญญาจ้างงานประกันหนี้ดังกล่าวทั้งที่นายขาวและนายเขียวทราบคืออยู่ตั้งแต่ขณะทำสัญญาค้ำประกันและสัญญาจ้างงานแล้วว่านายดำเป็นคนไร้ความสามารถ แม้ต่อมา มีการบอกล้างนิติกรรมการกู้ยืมดังกล่าวไปแล้ว นายขาวและนายเขียวก็ยังคงรับผิดชอบในหนี้เงินดังกล่าว หากนายดำไม่คืนเงินให้แก่ นายแดง เป็นต้น

สัญญาค้ำประกันต้อง
ระบุถึงหนี้ประธาน
เพียงใด

(๔) ม.๖๘๑ ว.๒ และ ๖.๓

กรณีที่หนี้ประธานไม่ใช่หนี้ในอนาคตหรือไม่ใช่หนี้มีเงื่อนไข สัญญาค้ำประกันที่ระบุเพียงหนี้หรือสัญญาที่ค้ำประกันไว้โดยชัดแจ้งก็พอตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสาม เช่น ข้าพเจ้าตกลงยอมค้ำประกันหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน ระหว่างนายแดงผู้ให้กู้กับนายดำผู้กู้ ณ บัดลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ เป็นต้น หากระบุไม่ชัดแจ้งตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสาม จะทำให้สัญญาค้ำประกันตกเป็นโมฆะตามมาตรา ๖๘๕/๑ ผู้ค้ำประกันจะรู้ว่าตนต้องรับผิดชอบในหนี้ใดบ้าง สมควรที่ตนจะเข้าค้ำประกันหนี้ทุกหนี้หรือไม่ (ฎ.๑๗๕๗/๔๕)

(๔) ม.๖๘๑ ว.๒ และ ๖.๓

การที่ผู้ค้ำประกันลงลายมือชื่อในฐานะเป็นผู้ค้ำประกันหนี้ที่ไม่ใช่หนี้ในอนาคต ทำสัญญาประธานน่าจะพอถือได้ว่าชัดแจ้งตามมาตรา ๖๘๑ ว.๒ แล้ว (ฎ.๓๑๒๑/๓๕) ฎ.๓๑๒๑/๓๕ สัญญาประนีประนอมยอมความระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ มีจำเลยที่ ๒ ลงชื่อไว้สองแห่งคือในช่องหน้าคำว่า พยาน และหน้าคำว่าผู้ค้ำประกัน แสดงว่าจำเลยที่ ๒ มีเจตนาลงชื่อทั้งในฐานะเป็นพยานและในฐานะเป็นผู้ค้ำประกันของจำเลยที่ ๑ ที่มีต่อโจทก์ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยแสดงฐานะด้วยคำว่าผู้ค้ำประกัน ต่อจากลายมือชื่อจำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๒ จึงเป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ของจำเลยที่ ๑

(๔) ม.๖๘๑ ว.๒ และ ๖.๓

ฎ.๒๘๕๖/๕๗ จำเลยที่ ๒ ทำสัญญาค้ำประกันการชำระหนี้ของจำเลยที่ ๑ ต่อโจทก์ ซึ่งตามสัญญาค้ำประกันระบุว่าเป็นการค้ำประกันการชื้อขายตามสัญญา เมื่อสัญญาค้ำประกันมีได้มีข้อความว่าเป็นการค้ำประกันการชื้อขายสินค้าเฉพาะที่เกิดขึ้นนับแต่วันที่สัญญาค้ำประกันมีผลใช้บังคับเท่านั้น ความรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกันจึงต้องรวมถึงหนี้ตามสัญญาชื้อขายเม็ดเงินที่เกิดขึ้นก่อนมีการทำสัญญาค้ำประกันด้วย (เทียบ ฎ.๑๕๕๒/๖๔)

(๔) ม.๖๘๑ ว.๒ และ ว.๓

ฎ.๑๘๘/๔๕ สัญญาค้ำประกันมีได้ระบุรายละเอียดว่า จำเลยที่ ๒ ค้ำประกันหนี้คราวใด (จำเลยที่ ๑ กู้ยืมเงิน โจทก์ไปหลายครั้ง) และมีจำนวนเงินเท่าใดที่ผู้ค้ำประกัน จะต้องรับผิดชอบ จึงเป็นเอกสารไม่สมบูรณ์และไม่อาจอนุมาน ได้ว่าผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบในจำนวนหนี้เท่าใด จำเลยที่ ๒ จึงไม่ต้องรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกันต่อโจทก์ตามฟ้อง

(๔) ม.๖๘๑ ว.๒ และ ว.๓

แต่ถ้าหนี้ประธานเป็นหนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไข เช่น ค้ำประกันสัญญาเบิกเงินกินบัญชี เป็นต้น (ฎ.๓๔๒๘/๔๒) ซึ่งปัจจุบันตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสองกำหนดให้สัญญาค้ำประกันต้องระบุทั้งวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้รายที่ค้ำประกัน ลักษณะของมูลหนี้ จำนวนเงินสูงสุดที่ค้ำประกัน และระยะเวลาในการก่อหนี้ที่จะค้ำประกัน แต่ในส่วนระยะเวลาหาก เป็นการค้ำประกันเพื่อกิจการเนื่องกันไปหลายคราวตาม มาตรา ๖๘๘ จะไม่ระบุระยะเวลาก็ได้

(๔) ม.๖๘๑ ว.๒ และ ว.๓

ในกรณีหนี้ประธานเป็นหนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไข หากสัญญาค้ำประกันระบุแตกต่างหรือ ไม่ครบตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสอง จะทำให้สัญญาค้ำประกันตกเป็นโมฆะตามมาตรา ๖๘๕/๑ ซึ่งในกรณีนี้เป็นหลักกฎหมายที่บัญญัติขึ้นใหม่และมีความเคร่งครัดเกี่ยวกับรายละเอียดใน สัญญาค้ำประกัน ต่างจากเดิมที่ไม่มีข้อกำหนดเคร่งครัดเช่นนี้ก็ยังคงบังคับได้ ดังนั้น ต้องระวัง เวลาอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาเดิมที่กล่าวถึงการค้ำประกันหนี้ในอนาคตหรือหนี้ในภายหลัง ต้องอย่าอ้างว่า ในปัจจุบันหากสัญญาค้ำประกันมีข้อความที่แตกต่างหรือไม่ครบตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสอง จะทำให้ตกเป็นโมฆะในส่วนการค้ำประกันหนี้ในอนาคตหรือหนี้มีเงื่อนไขไปแล้ว

(๔) ม.๖๘๑ ว.๒ และ ว.๓

ฎ.๔๓๐๘/๖๕ เมื่อหนังสือสัญญาค้ำประกันทำขึ้นภายหลัง พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม พ.พ.พ.(ฉบับที่ ๒๐) มีผลใช้บังคับ จึงต้องนำ ม.๖๘๑ และ ๖๘๕/๑ ที่แก้ไขมาใช้บังคับ กรณีนี้ มูลหนี้ตามคำฟ้องเกิดขึ้นภายหลังการทำสัญญาค้ำประกัน กรณีจึงเป็นการประกันมูลหนี้ที่อาจสมบูรณ์ได้ในอนาคต... เมื่อสัญญาค้ำประกันระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๓ มิได้ระบุ จำนวนเงินสูงสุดที่ค้ำประกัน และระยะเวลาในการก่อหนี้ ที่จะค้ำประกัน สัญญาค้ำประกันดังกล่าวจึงเป็นบรรดา ข้อตกลงเกี่ยวกับการค้ำประกันที่แตกต่างไปจาก ม.๖๘๑ ว.๒ ตกเป็นโมฆะตาม ม.๖๘๕/๑ จำเลยที่ ๓ ไม่ต้องรับผิดชอบตาม สัญญาค้ำประกันต่อโจทก์

(๔) ม.๖๘๑ ว.๒ และ ว.๓

ถ้ามีหนี้หลายมูลหนี้ บางมูลหนี้สัญญาค้ำประกันระบุชัดเจน ตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสาม แต่บางมูลหนี้ระบุไม่ชัดเจนหรือ ในส่วนหนี้ในอนาคตสัญญาค้ำประกันกลับระบุแตกต่างหรือไม่ครบตามมาตรา ๖๘๑ วรรคสอง เฉพาะข้อตกลงในการค้ำประกันหนี้ที่ไม่ชัดเจนหรือหนี้ในอนาคตก็โมฆะ แต่ข้อตกลง ในส่วนการค้ำประกันหนี้ที่มีอยู่แล้วและชัดเจนก็สมบูรณ์ (เทียบ เนติ ๖๒ และ เทียบ ฎ.๑๐๒๓/๒๕๔๘)

(๔) ม.๖๘๑ ว.๒ และ ว.๓

- หนี้ในอนาคตฯ เช่น ค้ำฯ ส.ญ.เบิกเงินกินบัญชี, ค้ำฯ ความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้นจากถูกจ้างในการเข้าทำงานในตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ
- ผู้ค้ำฯ จะได้ว่าตนต้องรับผิดชอบเพียงใดสมควรที่ตนจะ เข้าค้ำฯ หนี้หรือไม่ (คือ รับผิดชอบมีขอบเขต รับผิดชอบ จำนวนที่ระบุไว้ รับผิดชอบในระยะเวลาที่จำกัด)
- การจำนองก็อาจเป็นประกันหนี้ที่มีอยู่แล้วหรือหนี้ในอนาคตได้ ตาม ม.๓๐๓ ประกอบ ม.๖๘๑ (เนติ ๖๒) (เทียบ ฎ.๕๕๒๘/๕๕)

(๔) ม.๖๘๑ ว.๒ และ ว.๓

ฎ.๓๔๒๘/๔๒ มาตรา ๗๐๗ บัญญัติว่าบทบัญญัติมาตรา ๖๘๑ ว่าด้วยค่าประกัน นั้น ท่านให้ใช้ได้ในการจำนอง อนุโลมตามควร ดังนั้น สัญญาจำนองจึงเป็นหนี้อุปถัมภ์ จึงสามารถประกันหนี้เบิกเงินเกินบัญญัติซึ่งเป็นหนี้ในอนาคตได้

ฎ.๕๕๒๘/๕๕ ตามมาตรา ๗๐๗ ประกอบมาตรา ๖๘๑ การจำนองเพื่อประกันหนี้ ในอนาคตสามารถกระทำได้ ดังนั้น แม้จำเลยที่ ๒ จะทำสัญญาจำนองไว้ก่อนที่จะเกิด มูลหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงินซึ่งเป็นมูลหนี้ประจักษ์ สัญญาจำนองก็ย่อมมีผลสมบูรณ์

สัญญาค้ำประกันบุคคลเข้าทำงานที่มีเจตนาค้ำประกันตลอดระยะเวลาที่บุคคลนั้น ทำงานถือเป็นสัญญาค้ำประกันหนี้ในอนาคต (ฎ.๘๘๕๖/๕๕) ตาม ม.๖๘๑ ว.๒
แต่ผู้ค้ำประกันจะมีขอบเขตความรับผิดชอบเพียงใดเมื่อมีการเปลี่ยนตำแหน่งหรือ หน้าที่ในการทำงานต้องแล้วแต่สัญญาค้ำประกันเขียนให้ครอบคลุมหรือไม่เพียงใด และที่สำคัญการค้ำประกันหนี้ในอนาคตในปัจจุบันสัญญาค้ำประกันต้องระบุให้ครบ ตาม ม.๖๘๑ ว.๒ หากสัญญาค้ำประกันระบุแตกต่างหรือไม่ครบตาม ม.๖๘๑ ว.๒ จะทำให้สัญญาค้ำประกันหนี้ในอนาคตตกเป็นโมฆะ ตาม ม.๖๘๕/๑

แนวฎีกาที่ ส.ญ.คำฯ ระบุตำแหน่งหน้าที่ของลูกจ้างที่เข้าค้ำฯ แต่ลูกจ้างทำการนอกเหนือไปจากตำแหน่งหน้าที่ของลูกจ้าง
- คำฯ ลูกจ้างตำแหน่งหัวหน้าช่างเครื่องไฟฟ้า แต่ลูกจ้างขับรถ นายจ้างไปชนรถผู้อื่น ผู้ค้ำฯ ไม่ต้องรับผิดชอบ (ฎ.๑๓๗๓/๑๓(ป))
- คำฯ ลูกจ้าง หน้าที่ พนง.ขับรถ แต่ลูกจ้างนำไปเบิกค่ารักษา พยาบาลซึ่งเป็นเอกสารปลอมไปขอเบิกเงิน ผู้ค้ำฯ ไม่ต้องรับผิดชอบ (ฎ.๑๔๘๓/๒๗)
- คำฯ ลูกจ้าง หน้าที่ พนง.ขายตัวและคิดรถ แต่ลูกจ้างขับรถ โดยสารไปชนผู้อื่น ผู้ค้ำฯ ไม่ต้องรับผิดชอบ (ฎ.๒๓๕๓/๒๗)
- คำฯ จำเลยที่ ๑ เข้าทำงานเป็น ปรภ. ฆาตกร แต่จำเลยที่ ๑ ไปหลอกเงินลูกค้าธนาคาร ผู้ค้ำฯ ไม่ต้องรับผิดชอบ (ฎ.๕๗๒๐/๓๓)
- คำฯ ส.เข้าทำงานครั้งแรก เมื่อ ส.เลิกทำงาน ส.ญ.คำฯ สิ้นผล ต่อมา ส.เข้าทำงานใหม่ ผู้ค้ำฯ เดิมไม่ผูกพัน (ฎ.๖๑๓๘/๔๐)

ฎ.๑๕๐๑/๔๘ จำเลยค้ำประกัน ข. ในขณะที่ ข. มีตำแหน่งผู้ช่วยจัดซื้อสินค้า ไม่ได้เกี่ยวกับการขายสินค้าของโจทก์ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับตัวเงินจากการขายสินค้า ซึ่งตามสภาพงานจะต้องมีทั้งสินค้าใหม่ๆ เงินที่ขายสินค้าหมุนเวียนผ่านมือไป อันมีลักษณะการทำงานแตกต่างไปจากการช่วยจัดซื้อสินค้าอย่างสิ้นเชิง งาน ตำแหน่งพนักงานขายสินค้าจึงถือได้ว่าอยู่นอกเหนือเจตนาและความมุ่งหมาย จะผูกพันตนของจำเลยตามสัญญาค้ำประกันในขณะที่เข้าทำสัญญาค้ำประกัน การที่ ข. ได้ทำความเสียหายแก่โจทก์ขณะอยู่ในตำแหน่งพนักงานขายสินค้า ของโจทก์ จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกันต่อโจทก์ (ฎ.๖๓๕๓/๔๗)

ฎ.๖๐๒๐/๕๑ เดิมโจทก์จ้างจำเลยที่ ๑ ในตำแหน่งพนักงานขับเรือ มีจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ค้ำประกัน การทำงาน ต่อมาโจทก์ได้ทำสัญญาจ้างจำเลยที่ ๑ ใหม่ในตำแหน่งผู้จัดการ โดยมีจำเลยที่ ๔ จำนวน ที่คืนเป็นประกันการเข้าทำงาน อันเป็นการตกลงทำสัญญาจ้างกันใหม่ในตำแหน่งงานใหม่ที่มีความ รับผิดชอบที่มากกว่าเดิมโดยไม่ปรากฏว่า จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ได้รู้เห็นให้ความยินยอมด้วย อีกทั้งตาม สัญญาจ้างฉบับใหม่ก็มิได้ระบุไว้ที่คืนส่วนที่จำเลยที่ ๔ จำนวนเป็นประกันการทำงานของจำเลยที่ ๑ ไว้แก่โจทก์นั้นเป็นการประกันเพิ่มเติมจากที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ค้ำประกันไว้เดิม อันเป็นข้อเท็จจริง ที่แสดงเจตนาของโจทก์และจำเลยที่ ๑ ที่ให้บังคับตามสัญญาจ้างใหม่และเป็นผลทำให้สัญญาจ้างจำเลย ที่ ๑ ในตำแหน่งพนักงานขับเรือเดิมและสัญญาค้ำประกันเดิมที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ กระทำผูกพันไว้กับ โจทก์สิ้นสุดลงไปแล้ว ดังนั้น เมื่อจำเลยที่ ๑ ก่อให้เกิดความเสียหายในขณะที่ผู้จัดการของโจทก์ตาม สัญญาจ้างใหม่ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จึงไม่ต้องรับผิดชอบโจทก์ตามที่อ้าง (นคต ๖๓) (ฎ.๑๕๕๐/๕๑)

ปัจจุบันคำฯ หนี้ในอนาคตต้องระวางว่าจะขัด ม.๖๘๑ ว.๒ หรือไม่
ฎ.๘๘๗๑ - ๘/๕๒ จำเลยที่ ๔ มีเจตนาค้ำประกันโจทก์ ในการที่โจทก์สมัครเข้าทำงานกับจำเลยที่ ๑ และยินยอม ค้ำประกันโจทก์ไม่ว่าจะทำงานกับจำเลยที่ ๑ ในหน้าที่ หรือตำแหน่งงานใด จึงเป็นการทำสัญญาค้ำประกันหนี้ ในอนาคตซึ่งกฎหมายอนุญาติให้มีการประกันได้ ดังนั้น เมื่อจำเลยที่ ๑ รับโจทก์เข้าทำงานและต่อมาโจทก์ได้ก่อ ความเสียหายขึ้น จำเลยที่ ๔ จึงต้องรับผิดชอบต่อจำเลยที่ ๑ ตามสัญญาค้ำประกัน (ฎ.๑๖๘๐๔/๕๕, ๑๓๕๖๓/๕๘, ๘๘๕๖/๕๕)

ฎ.๓๔๖๔/๖๑ สัญญาค้ำประกันรับรองความเสียหายที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ทำไว้กับ โจทก์ ระบุว่า ข้าพเจ้าจึงตกลงยินยอมเข้าเป็นผู้ค้ำประกันรับรองความเสียหาย... และ ข้อ ๑ ระบุว่า ในระหว่างเวลาที่บุคคลที่ข้าพเจ้าค้ำประกันปฏิบัติงานอยู่...ตามสัญญาว่าจ้างหรือสัญญาแต่งตั้งผู้ขาย...หรือตำแหน่งหน้าที่การงานที่บริษัทฯ รับไว้ในขั้นต้น หรือในตำแหน่งหน้าที่การงานที่เปลี่ยนไปเป็นภายหลัง หากบุคคลที่ข้าพเจ้าค้ำประกัน ได้กระทำ...เป็นเหตุให้บริษัทฯ ได้รับความเสียหาย... ถือได้ว่าจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ยอมผูกพันต่อชำระหนี้ที่จำเลยที่ ๑ ก่อให้เกิดความเสียหายสำหรับตำแหน่งที่ระบุไว้และที่เปลี่ยนไปในอนาคต ซึ่งความเสียหายเกิดขึ้นขณะจำเลยที่ ๑ ทำงานในตำแหน่งผู้จัดการร้าน แม้ตำแหน่งจะสูงขึ้นและมีความรับผิดชอบมากขึ้นแต่มีได้อยู่นอกเหนือความตกลงของสัญญาฯ ประกอบกับยังคงมีหน้าที่ในการขายสินค้าและเก็บเงินค่าสินค้าส่งโจทก์ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จึงต้องร่วมกันรับผิดชอบความเสียหายที่จำเลยที่ ๑ ก่อขึ้นตามสัญญาฯ

**สัญญาค้ำประกัน
คุ้มครองเงิน
และดอกเบี้ย ฯ
เพียงใจ**

 (๕) ม.๖๘๓
กรณีที่ไม่ใช่การค้ำประกันหนี้ในอนาคตรหัสหรือหนี้มีเงื่อนไข
- ถ้าสัญญาค้ำประกันระบุหนี้ที่ค้ำประกันไว้โดยชัดแจ้งแล้ว
แต่ไม่ระบุวงเงินที่ค้ำประกันไว้ เห็นว่า ต้องรับผิดชอบเงิน
เต็มตามจำนวนหนี้ที่ค้ำประกันและยังต้องรับผิดชอบ
จากต้นเงินเต็มจำนวนดังกล่าวด้วย
- ถ้าสัญญาค้ำประกันระบุหนี้ที่ค้ำประกันไว้โดยชัดแจ้งแล้ว
และระบุวงเงินที่ค้ำประกันไว้โดย ชัดแจ้ง เช่น รับผิดชอบหนี้
เงินกู้วงเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท กรณีนี้ต้องรับผิดชอบตามจำนวน
ที่ระบุ แต่ไม่เกินหนี้ประธานและยังต้องรับผิดชอบจาก
ต้นเงินดังกล่าวด้วย (เทียบ ฎ.๓๓๖๘/๓๓)

 (๕) ม.๖๘๓
แต่ถ้าสัญญาค้ำประกันระบุจำกัดจำนวนไว้ชัดเจน
เช่น ยอมค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ยรวมทั้ง
อุปกรณ์แห่งหนี้ทั้งสิ้นตามสินเชื่อดังกล่าวให้แก่
ธนาคารไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือจำกัดเวลา
การค้ำประกันไว้ (เทียบ ฎ.๘๐๔๔/๕๕) ก็รับผิดชอบ
ตามที่จำกัดไว้ นั้น (เทียบ ฎ.๓๐๘๑/๔๕)

 (๕) ม.๖๘๓
ฎ.๓๓๔๓/๒๕ หนังสือสัญญาค้ำประกันมีข้อความว่า ผู้ค้ำประกัน
ตกลงยินยอมชำระหนี้ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยรวมทั้งอุปกรณ์แห่ง
หนี้ทั้งสิ้นตามสินเชื่อดังกล่าวให้แก่ธนาคารเป็นจำนวนไม่เกิน
๑๐๐,๐๐๐ บาท เป็นการค้ำประกันอย่างจำกัดจำนวน เมื่อรวมต้นเงิน
ดอกเบี้ยและอุปกรณ์แห่งหนี้แล้ว ผู้ค้ำประกันรับผิดชอบไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐
บาท อย่างไรก็ตามหนี้ดังกล่าวเป็นหนี้เงิน จำเลยที่ ๓ (ผู้ค้ำประกัน)
ต้องชำระดอกเบี้ยแก่โจทก์ในระหว่างคดีนี้ตาม ม.๒๒๔ว.๑(นค.๕๖)
(ปัจจุบันในส่วนดอกเบี้ยต้องระงับ ม.๖๘๖ ด้วย)

 (๕) ม.๖๘๓
ฎ.๓๐๒/๔๕ แม้สัญญาค้ำประกันดังกล่าว
อันเป็นสัญญาหรือหนี้ อุปกรณ์จะมีได้กำหนด
อัตราดอกเบี้ยไว้ ก็ต้องถืออัตราดอกเบี้ยตาม
ที่ระบุไว้ในสัญญาหรือหนี้ประธาน

(๕) ม.๖๘๔

ผู้ค้าฯ ย่อมรับผิดชอบเพื่อค่าฤชาธรรมเนียมความ (ม.๖๘๔)

หมายถึงค่าฤชาธรรมเนียมที่ ตน ต้องใช้แก่ จน.ตามคำพิพากษา
ในกรณีที่ จน.ฟ้อง ตน.เพียงคนเดียว ถ้า จน.ไม่ได้รับชำระหนี้รวม
ทั้งค่าฤชาธรรมเนียม ผู้ค้าฯ ต้องรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมดังกล่าว
ตาม ม.๖๘๔ เว้นแต่โจทก์ฟ้องคดีโดยมิได้เรียกผู้ค้าฯ ชำระหนี้ก่อน

ฎ.๒๓๑๘/๑๕ การที่ศาลอุทธรณ์ให้จำเลยที่ ๒ (ผู้ค้าฯ)
ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ในฐานะที่จำเลยที่ ๒ เป็นผู้แพ้คดีแก่
โจทก์ตาม ป.วิ.พ.ม.๑๖๑ หากกรณีใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลย
ที่ ๑ (จน.) อันจะอ้างเหตุไม่ทวงถามตาม ป.พ.พ. ม. ๖๘๔ ขึ้นเป็น
ข้อยกเว้นความรับผิดไม่

(๖) ม.๖๘๕/๑

ม.๖๘๕/๑ บรรดาข้อตกลงเกี่ยว
กับการค้าประกันที่แตกต่างไปจาก

ม.๖๘๑ ๖.๑ ๖.๒ และ ๖.๓ ม.๖๘๖

ม.๖๕๔ ม.๖๕๘ และ ม.๖๕๙ เป็นโมฆะ

ผู้ค้าฯ

๑. บททั่วไป (ม.๖๘๐ - ๖๘๕/๑)

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (เรียกผู้ค้าฯชำระหนี้)(ม.๖๘๖)

๓. สิทธิและโทษของผู้ค้าฯ(ม.๖๘๗ - ๖๘๖)

๔. ความระงับ (หลุดพ้นหรือเลิก)(ม.๖๕๗ - ๗๐๑)

ผู้ค้าฯ

๑. บททั่วไป (อะไรและเพียงใด)

๑) ขอบเขตการผู้ค้าฯ(ม.๖๘๐ - ๖๘๑/๑,
๖๘๓ - ๖๘๔, ๖๘๕/๑)

๒) ผู้รับเงื่อนไข,ผู้ค้าฯหลายคน (ม.๖๘๒)

๓) ลูกหนี้รับผิดชอบส่วนที่เหลือ (ม.๖๘๕)

ผู้ค้าประกันหลายคน รับผิดชอบอย่างไร

(๒) ผู้ค้าฯหลายคน (ม.๖๘๒ ๖.๒)

- ผู้ค้าประกันหลายคนแม้ได้เข้าทำสัญญาผู้ค้าประกันร่วมกัน
โดยทำสัญญาคณะฉบับและต่างวันกัน แต่เป็นการผู้ค้าประกัน
หนี้รายเดียวกัน จึงอยู่ในบังคับของ ม.๖๘๒ ๖.๒

เฉพาะผู้ค้าประกันด้วยกันต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้อย่าง
ลูกหนี้ร่วม (ฎ.๒๓๓๐/๓๘, ๒๒๔๓/๓๖) ไม่ใช่ต่างคนต่าง
รับผิดชอบและต้องนำ ม.๒๕๑ ถึง ๒๕๖ มาบังคับ

ฎ.๑๖๒๘/๖๔ จำเลยทั้งสามต่างฝ่ายต่างยอมตนเข้าเป็นผู้ค้ำประกันในหนี้กู้ยืมของผู้ตายที่มีต่อโจทก์ จำเลยทั้งสามจึงมีความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกัน แม้ถึงว่าจะมิได้เข้ารับค้ำประกันรวมกันตาม ม.๖๘๒ ว.๒

 เนติ ๓๐ คำ

แดง กู้ ๒ ล้าน ขาว ค้ำฯ ๑ ล้าน ต่อมาเขียว ค้ำฯ ๑ ล้าน

ม.๖๘๒ ว.๒

ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๓๐ ข้อ ๕ รัชคำตอบ... นายเขียวและนายขาวเป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้กู้ยืมเงิน แม้มิได้เข้าทำสัญญาค้ำประกันร่วมกัน โดยทำสัญญาคณะฉบับและต่างวันกัน (นายแดงทำหนังสือสัญญากู้ยืมเงินมูลค่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายขาวทำหนังสือสัญญาค้ำประกัน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท วันต่อมา นายเขียวทำหนังสือสัญญาค้ำประกัน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท) แต่เป็นการค้ำประกันหนี้รายเดียวกัน จึงอยู่ในบังคับของ ป.พ.พ.มาตรา ๖๘๒ วรรคสอง นายเขียวและนายขาวจึงต้องร่วมกันรับผิดชอบค่าอย่างลูกหนี้รวมในวงเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ฎ.๒๓๓๐/๒๕๓๘) ไม่ใช่ต่างคนต่างรับผิดชอบละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท...

**ผู้ค้ำประกันหลายคน
เจ้าหนี้ปลดหนี้ให้
ผู้ค้ำประกันคนหนึ่ง
ตามสัญญาค้ำประกัน
ผลเป็นอย่างไร**

 (๒) ผู้ค้ำฯ หลายคน (ม.๖๘๒ ว.๒)

- การที่เจ้าหนี้ปลดหนี้ให้ผู้ค้ำประกันคนหนึ่งตามสัญญาค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันคนอื่นไม่หลุดพ้นยังต้องรับผิดชอบ

(กรณีนี้หมายถึงการที่เจ้าหนี้ปลดหนี้ให้ผู้ค้ำประกันคนหนึ่งตามสัญญาค้ำประกัน ไม่ใช่เรื่องการปลดหนี้ในหนี้ประธานซึ่งจะส่งผลต่างกัน หากเป็นการปลดหนี้ในหนี้ประธานจนหนี้ประธานระงับ จะทำให้ผู้ค้ำประกันทุกคนเป็นอันหลุดพ้นไม่ต้องรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ตามมาตรา ๖๘๘)

ฎ.๓๑๕/๖๑ เมื่อได้ความว่า ทั้งจำเลยที่ ๒ และ บ. ต่างทำสัญญาค้ำประกันหนี้รายเดียวกันย่อมต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม ตามมาตรา ๖๘๒ วรรคสอง เมื่อ บทบัญญัติในลักษณะค้ำประกันมิได้กำหนดความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกันที่มีได้ ค้ำประกันร่วมกัน แต่ต้องรับผิดชอบร่วมกันดังกล่าวไว้จึงต้องใช้หลักทั่วไป ตามมาตรา ๒๒๕, ๒๕๓ และ ๒๕๖ แม้โจทก์จะยอมรับการชำระหนี้และปลดหนี้ให้ บ. คงเป็นประโยชน์แก่โจทก์เพียงเท่าส่วนของ บ. ชำระให้โจทก์และที่ปลดไป ซึ่งทำให้โจทก์ไม่อาจใช้สิทธิไล่เบี้ยจากจำเลยที่ ๒ ในส่วนที่ปลดไปได้เท่านั้น หากทำให้จำเลยที่ ๒ หลุดพ้นจากความรับผิดชอบในส่วนที่เหลือไม่(ฎ.๑๕๖๘/๖๒)

ฎ.๑๒๓๘/๕๘ การที่ลูกหนี้ร่วมตามคำพิพากษาซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันหนี้ของลูกหนี้ชั้นต้นร่วมกับจำเลยในคดีนี้ชำระหนี้บางส่วนให้แก่เจ้าหนี้และเจ้าหนี้มีหนังสือปลดภาระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ร่วมตามคำพิพากษารายนั้นแล้วก็ตามหนังสือดังกล่าวเป็นเพียงการแสดงเจตนาของเจ้าหนี้ว่าไม่ประสงค์ที่จะเรียกให้ลูกหนี้ร่วมตามคำพิพากษารายนั้นชำระหนี้ตามคำพิพากษาแก่เจ้าหนี้จนสิ้นเชิง ตาม ม.๒๕๑ เท่านั้น ไม่มีผลทำให้จำเลยในคดีนี้ซึ่งเป็นลูกหนี้ร่วมตามคำพิพากษาหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในหนี้ส่วนที่เหลือภายหลังหักชำระหนี้แต่อย่างใดเพราะหนี้ตามคำพิพากษายังมิได้ชำระโดยสิ้นเชิง จำเลยจึงต้องรับผิดชอบชำระหนี้ส่วนที่เหลือแก่เจ้าหนี้ (เนติ ๗๐) (ฎ.๓๖๗/๑๑, ๓๑๘/๖๑, ๒๕๘๗/๖๒, ๓๕๖๘/๖๒)

เนติ ๗๐

คำ

หนี้ถึงกำหนด
 ข้าราชการให้ค่า ๖๐๐,๐๐๐ บาท
 ค่าทำหนังสือปลดหนี้ให้ขาว

แดง ฎี | ขาว | ต่อมาเขียว
 ๒ ล้าน | ค้ำฯ | ค้ำฯ
 | ๑ ล้าน | ๑ ล้าน

ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๐ ข้อ ๕ รางคำตอบ... นายเขียวและนายขาวเป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้คู่สมเงิน แม้มีได้เข้าทำสัญญาค้ำประกันร่วมกัน โดยที่สัญญาคนละฉบับและต่างวันกัน แต่เป็นการค้ำประกันหนี้รายเดียวกัน จึงอยู่ในบังคับของ ป.พ.พ.มาตรา ๖๘๒ วรรคสอง นายเขียวและนายขาวจึงต้องร่วมกันรับผิดชอบค้ำอย่างลูกหนี้ร่วมในวงเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ฎ.๒๓๓๐/๒๕๓๘) ไม่ใช่ต่างคนต่างรับผิดชอบละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท การที่นายขาวชำระหนี้ให้แก่หนี้ค่า ๖๐๐,๐๐๐ บาท แล้วนายค้ำทำหนังสือปลดหนี้ให้นายขาว แสดงว่านายค้ำไม่ประสงค์จะให้นายขาวชำระหนี้จนสิ้นเชิงตามมาตรา ๒๕๑ เท่านั้น นายเขียวยังคงรับผิดชอบในหนี้ที่เหลือ (ฎ.๑๒๓๘/๕๕๘) นายค้ำจึงมีสิทธิเรียกร้องให้นายเขียวชำระหนี้อีก ๔๐๐,๐๐๐ บาท...

**ผู้ค้ำประกันคนหนึ่งชำระหนี้
 จะไล่เบี้ยผู้ค้ำประกันคนอื่น
 ได้เพียงใด**

จน.

ขาว ใช้หนี้แทน ๑ ล้าน

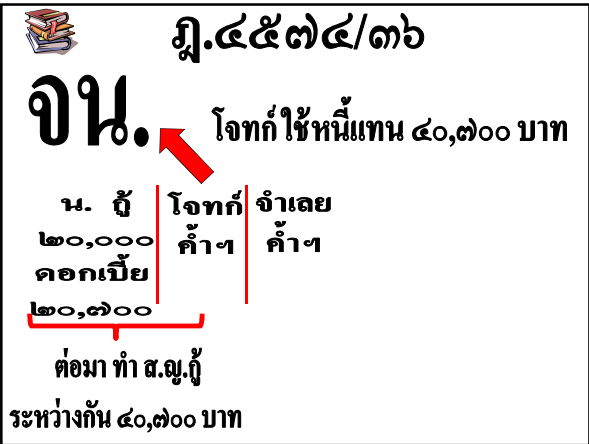
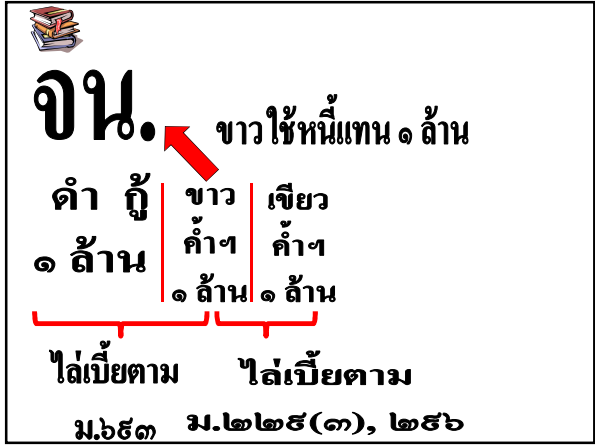
คำ ฎี | ขาว | เขียว
 ๑ ล้าน | ค้ำฯ | ค้ำฯ
 +
 จำนวน
 ที่ดิน

(๒) ผู้ค้ำฯ หลายคน (ม.๖๘๒ วรรค ๒)
 - ถ้าผู้ค้ำประกันคนหนึ่งยอมชำระหนี้แก่เจ้าหนี้
 ย่อมรับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ได้เบี้ยเอาแก่
 ผู้ค้ำประกันคนอื่นได้ตามส่วนเท่าๆ กันตามมาตรา
 ๒๒๕ (๓) และ ๒๕๖ พร้อมดอกเบี้ยตามมาตรา
 ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (ฎ.๓๑๒๕/๒๕๓๘)

ฎ.๒๐๒๘/๖๒ โจทก์และจำเลยที่ ๒ ต่างเป็นผู้ค้าประกันจำเลยที่ ๑ ต่อ
 ธนาคาร ก. จึงเป็นกรณีที่บุคคลหลายคนยอมตนเข้าเป็นผู้ค้าประกัน
 จำเลยที่ ๑ ในหนึ่งรายเดียวกัน โจทก์กับจำเลยที่ ๒ จึงต้องรับผิดชอบต่อ
 ธนาคาร ก. อย่างลูกหนี้ร่วมกันตามมาตรา ๖๘๒ วรรคสอง เมื่อโจทก์
เข้าใช้หนี้แก่ธนาคาร ก. แทนจำเลยที่ ๑ แล้ว โจทก์ย่อมรับช่วงสิทธิของ
 ธนาคาร ก. ได้เบียดเอาแก่จำเลยที่ ๒ ได้ตามส่วนเท่า ๆ กันตามมาตรา
 ๒๒๕ (๓) และมาตรา ๒๕๖ (ฎ.๑๒๑๖๘/๕๓) (เนติ ๗๖)

ฎ.๕๐๓๕/๔๕ โจทก์กับจำเลยที่ ๒ และ ๓ ต่างเป็นผู้ค้าประกันหนี้ของ
 จำเลยที่ ๑ ต่อบริษัทฯ อ. แม้วงเงินค้ำประกันจะไม่เท่ากัน โจทก์กับ
 จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ก็ต้องรับผิดชอบต่อบริษัทฯ อ. อย่างลูกหนี้ร่วมตาม
ม.๖๘๒ ๖.๒ เมื่อโจทก์ชำระหนี้แก่บริษัทฯ อ. แทนจำเลยที่ ๑ ไปแล้ว
 ๔,๘๓๘,๕๖๗.๔๐ บาท โจทก์ย่อมรับช่วงสิทธิของบริษัทฯ อ. ได้เบียด
 เอาแก่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ได้ตามส่วนเท่า ๆ กัน ตาม ม. ๒๒๕(๓) และ
 ม.๒๕๖ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์คนละ ๑,๖๑๒,๘๕๕.๘๐
 บาท พร้อมดอกเบี้ย นับแต่วันที่โจทก์จ่ายเงินให้แก่บริษัทฯ อ.
 จนกว่าจะชำระเสร็จ (ฎ.๓๕๕/๐๕)

ฎ.๔๓๓๗/๖๔ โจทก์และจำเลยต่างเป็นผู้ค้าประกัน ป. ลูกหนี้
 ต่อธนาคาร ก. จึงเป็นกรณีที่บุคคลหลายคนยอมตนเข้าเป็น
 ผู้ค้าประกันในหนึ่งรายเดียวกัน โจทก์และจำเลยจึงต้องรับผิดชอบต่อ
 ธนาคาร ก. อย่างลูกหนี้ร่วมกันตาม ม.๖๘๒ ๖.๒ เมื่อโจทก์เข้า
 ใช้หนี้แก่ธนาคาร ก. แทน ป. แล้ว โจทก์ย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของ
 ธนาคาร ก. ด้วยอำนาจกฎหมายได้เบียดเอาแก่จำเลยได้ตามส่วน
 เท่า ๆ กัน ตาม ม.๒๒๕ (๓) และ ม.๒๕๖ โจทก์จึงมีสิทธิได้เบียดเอา
 แก่จำเลยเพื่อต้นเงินและดอกเบี้ยทันทีที่ได้ชำระเงิน หากใช้มีสิทธิ
 คิดดอกเบี้ยเมื่อโจทก์ทวงถามและจำเลยผิดนัดชำระหนี้ (เนติ ๗๖)

หากมีการแปลงหนี้ใหม่ในกรณีต่อไปนี้จะผิดให้หนี้ตามสิทธิไต่เบียดกันไป
 ฎ.๕๕๗๔/๗๖ โจทก์และจำเลยเป็นผู้ค้าประกัน น. ในหนึ่งรายเดียวกัน จึงเป็น
 ลูกหนี้ร่วมกันตาม ม.๖๘๒ ๖.๒ เมื่อโจทก์ชำระหนี้แก่จำเลยแล้วย่อมรับช่วงสิทธิ
 ของเจ้าหนี้ได้เบียดเอาแก่จำเลยได้ทั้งหมดตาม ม.๒๒๕(๓) และ ๒๕๖ และยังมีสิทธิที่
 จะได้เบียดเอาแก่ น. เพื่อให้ชำระหนี้ทั้งหมดได้ตาม ม.๖๕๓ ๖.๑ อีกด้วย เมื่อปรากฏ
ต่อมาว่าโจทก์ตกลงกับ น. ทำหนังสือสัญญากู้เงินมีข้อความว่า เป็นหนี้เงินกู้โจทก์
๔๐,๐๐๐บาท ถือได้ว่าหนี้ใหม่เกิดขึ้นตามสัญญากู้เงิน เป็นการแปลงหนี้ใหม่เพื่อให้
หนี้ตามสิทธิไต่เบียดแก่ น. ระงับไป และความรับผิดชอบของจำเลยในฐานะผู้ค้าประกันหนี้
 เดิมของ น.และในฐานะลูกหนี้ร่วมกับโจทก์ย่อมระงับไปด้วย อันสิทธิไต่เบียด(เนติ๕๕)

กรณีมีทั้งผู้ค้ำประกันและ
ผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่น
ผู้ค้ำประกันชำระหนี้แล้ว
จะได้เบี้ยผู้จำนองประกันหนี้
ของบุคคลอื่นได้หรือไม่

 ฎ.๑๓๓๓๓/๕๖
ธนาคาร ก.

โจทก์ใช้หนี้แทน ๑ ล้าน

จำเลยที่ ๑ กู้ ๑ ล้าน	โจทก์ ค้ำฯ ๑ ล้าน	จำเลยที่ ๒ จำนองที่ดิน ๑ ล้าน
--------------------------	-------------------------	-------------------------------------

 (๒) ผู้ค้ำฯ หลายคน (ม.๖๘๒ วรรค ๒)
- ในกรณีของผู้จำนองประกันหนี้ของ
บุคคลอื่นไม่มีทบัญญัติให้นำ ม.๖๘๒ วรรค ๒
ในลักษณะค้ำประกันมาใช้บังคับ
- ผู้ค้ำฯ จะรับช่วงสิทธิเจ้าหนี้บังคับ
ทรัพย์จำนองที่ไม่ใช่ของลูกหนี้ชั้นต้น
ไม่ได้ (ฎ.๑๓๓๓๓/๕๖)

ฎ.๑๓๓๓๓/๕๖ การที่จำเลยที่ ๒ จำนองที่ดินของตนเพื่อประกันหนี้เงินกู้ที่
จำเลยที่ ๑ ต้องชำระให้แก่ธนาคาร ก. เจ้าหนี้ เป็นการให้สัญญาต่อเจ้าหนี้ของ
จำเลยที่ ๑ ว่า หากจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระหนี้ก็ให้ธนาคารเจ้าหนี้ของจำเลยที่ ๑
บังคับจำนองเอาที่ดินของจำเลยที่ ๒ ได้ ต่างกับการค้ำประกันซึ่งโจทก์ผู้ค้ำ
ประกันสัญญาว่า ถ้าจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระหนี้ โจทก์จะชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ของจำเลย
ที่ ๑ ... ในกรณีของจำเลยที่ ๒ ต้องบังคับตามลักษณะจำนองซึ่งไม่มีทบัญญัติ
ให้นำ ม.๖๘๒ วรรค ๒ ในลักษณะค้ำประกันมาใช้บังคับกับจำเลยที่ ๒ ให้ต้องรับผิด
อย่างลูกหนี้ร่วมกับโจทก์ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกัน อีกทั้งไม่ใช่กรณีผู้ค้ำประกัน
หลายคนยอมตนเข้าค้ำประกันหนี้รายเดียวกันอันจะต้องรับผิดอย่าง
ลูกหนี้ร่วมกันตาม ม.๖๘๒ วรรค ๒ อันจะทำให้โจทก์รับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้
บังคับจำนองกับที่ดินของจำเลยที่ ๒ ได้ (เนติ ๗๖)
(สรุป โจทก์จะรับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้มาบังคับจำนองที่ดินของจำเลยที่ ๒ ไม่ได้)

เจ้าหนี้บังคับผู้ค้ำประกันแล้ว
ได้ไม่ครบ ลูกหนี้ต้องรับผิด
หนี้ในส่วนที่เหลือหรือไม่

 ๓) ลูกหนี้รับผิดชอบส่วนที่เหลือ (ม.๖๘๕)
- ถ้าเจ้าหนี้บังคับผู้ค้ำประกันแล้ว ได้ไม่ครบรวมทั้ง
ดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน และอุปกรณ์ด้วย
ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบหนี้ในส่วนที่เหลือ (ผู้ค้ำฯ ชำระ
บางส่วน เจ้าหนี้ปลดหนี้ผู้ค้ำฯ ลูกหนี้ต้องรับผิด
ส่วนที่เหลือ(ผษ.๔๕)(เนติ๕๕))(ฎ.๘๕๓/๔๐
เนติ ๗๐, ๓๑๘/๖๑)
- เว้นแต่ลูกหนี้มีเหตุอื่นยกขึ้นต่อผู้เจ้าหนี้ในการ
ปฏิเสธไม่ชำระหนี้ เช่น หนี้เงินกู้ที่เหลือระงับแล้ว
หรือไม่มีหลักฐานการฟ้องร้องหรือขาดอายุความ ฯ

๓) ลูกหนี้รับผิดชอบที่เหลือ (ม.๖๕๕)

ฎ.๓๑๕/๖๑ การที่โจทก์ยอมรับชำระหนี้บางส่วนจากผู้ค้ำประกัน เมื่อยังมีหนี้ที่เหลือ จำเลยที่ ๑ ลูกหนี้ชั้นต้นคงต้องรับผิดชอบ เจ้าหนี้อีกจนครบจำนวนตามมาตรา ๖๕๕

ฎ.๕๕๓/๔๐ เหตุหลุดพ้นจากหนี้ที่ค้ำประกันของผู้ค้ำประกันจะเป็นผลให้จำเลยที่ ๑ ในฐานะลูกหนี้ชั้นต้นหลุดพ้นไปด้วยนั้น ย่อมเป็นไปตามมาตรา ๖๕๕ คือจะหลุดพ้นเฉพาะในส่วนที่ผู้ค้ำประกันได้ชำระหนี้ ในส่วนหนี้ที่ยังเหลือนั้น จำเลยที่ ๑ ในฐานะลูกหนี้ชั้นต้นยังคงต้องรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ (เนติ ๕๕, ๗๐)

เนติ ๗๐

คำ

หนี้ถึงกำหนด

ขาวชำระหนี้ให้ค่า ๖๐๐,๐๐๐ บาท
ค่าทำหนังสือปลดหนี้ให้ขาว

แดง ฎ	ขาว	ต่อมาเขียว
๒ ล้าน	ค้ำฯ	ค้ำฯ
	๑ ล้าน	๑ ล้าน

ข้อสอบเนติ-๑ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๐ ข้อ ๕ รงคำตอบ นายแดงเป็นลูกหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท การที่มีผู้อื่นมาค้ำประกันการชำระหนี้ดังกล่าว ทำให้ความรับผิดชอบของนายแดงเปลี่ยนแปลงไปไม่ ดังนั้น เมื่อนายขาวผู้ค้ำประกันคนหนึ่งชำระหนี้แก่นายดำ (ผู้ให้กู้) ๖๐๐,๐๐๐ บาท นายแดงยังต้องรับผิดชอบในหนี้ที่เหลือ ตามมาตรา ๖๕๕ (ฎ.๕๕๓/๒๕๔๐) การที่นายดำปลดหนี้ให้นายขาวเป็นการปลดหนี้ตามสัญญาค้ำประกัน ไม่มีผลไปถึงหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน ซึ่งเป็นหนี้ประธาน นายดำจึงมีสิทธิเรียกร้องให้นายแดงชำระหนี้อีก ๑,๔๐๐,๐๐๐ บาท...ทั้งนี้ นายดำมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากนายแดงและนายเขียวรวมแล้วไม่เกิน ๑,๔๐๐,๐๐๐ บาท

คำฯ

๑. บททั่วไป (ม.๖๕๐ - ๖๕๕/๑)
๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (เรียกผู้ค้ำฯชำระหนี้) (ม.๖๕๖)
๓. สิทธิและโทษของผู้ค้ำฯ (ม.๖๕๗ - ๖๕๖)
๔. ความระงับ (หลุดพ้นหรือเลิก) (ม.๖๕๗ - ๗๐๑)

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๕๖ (ใหม่))

- มาตรา ๖๕๖ (เดิม) เมื่อลูกหนี้ผิดนัด เจ้าหนี้ฟ้องผู้ค้ำประกันได้ โดยไม่ต้องบอกกล่าว (เนติ ๕๗, ๖๗) (ฎ.๕๔๕๗/๖๒.๑๐๑๒/๖๓) แต่ปัจจุบันใช้แนวตามกฎหมายเดิมไม่ได้แล้ว ปัจจุบันหากลูกหนี้ผิดนัดนับแต่วันที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ ใช้บังคับ ต้องบังคับตามมาตรา ๖๕๖ (ใหม่) และที่จะกล่าวต่อไปจะหมายถึงมาตรา ๖๕๖ ที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่นี้

สัญญาค้ำประกันทำขึ้น ก่อนกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม แต่ลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัดชำระหนี้ ภายหลังกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม ต้องใช้ ม.๖๕๖ (ใหม่) หรือไม่

คำฯ

พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ มาตรา ๑๘ บัญญัติว่า "บทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่กรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น"

มาตรา ๑๘ บัญญัติว่า "ในกรณีที่ลูกหนี้ค้ำประกันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๖๘๖ แห่ง ป.พ.พ. ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้"

แม้สัญญาค้ำประกันทำขึ้นก่อนวันที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ ใช้บังคับ แต่ตามมาตรา ๑๘ แห่ง พ.ร.บ.ดังกล่าว เมื่อลูกหนี้ชั้นต้นค้ำประกันนั้นเป็นระยะเวลาหลังจากที่ พ.ร.บ. ดังกล่าว ใช้บังคับแล้ว กรณีจึงต้องด้วย ม.๖๘๖ ที่แก้ไขใหม่ (ฎ.๒๕๕๔๐/๖๓)

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๘๖(ใหม่))

ผิดนัดเป็นไปตาม

- (๑) ม.๒๐๔ วรรค ๑
- (๒) ม.๒๐๔ วรรค ๒
- (๓) ม.๒๐๖

ภายหลังลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัด ถ้าเจ้าหนี้ไม่มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันผลเป็นอย่างไร

ภายหลังลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัดไม่ปรากฏว่าเจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกัน ไม่มีอำนาจฟ้องผู้ค้ำประกัน ฎ.๓๗๘๔/๖๒ ภายหลังลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัดไม่ปรากฏว่า โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวไปยังจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำฯ ตาม ม.๖๘๖ วรรค ๑ ที่บัญญัติขึ้นเพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้ำฯ ซึ่งมีลูกหนี้ชั้นต้น ดังนี้ ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด โจทก์ย่อมจะเรียกให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำฯ ชำระหนี้ก่อนมีหนังสือบอกกล่าวไปถึงจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ มิได้ โจทก์จึงยังไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำฯ ตาม บทกฎหมายดังกล่าว (ฎ.๓๗๘๕/๖๒, ๒๐๓/๖๔)

ภายหลังลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัด เจ้าหนี้บอกกล่าวผู้ค้ำประกัน ด้วยวาจา จะมีอำนาจฟ้องผู้ค้ำประกันหรือไม่

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๘๖(ใหม่))

- เมื่อลูกหนี้ผิดนัดเจ้าหนี้ต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันตาม ม.๖๘๖ วรรค ๑ และจะฟ้องผู้ค้ำประกันก่อนที่หนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้ำประกันมิได้ (เจ้าหนี้ออกกล่าวผู้ค้ำประกันด้วยวาจาทางโทรศัพท์ ไม่มีอำนาจฟ้อง (เนติ ๖๘) และปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาศาลมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๘๖(ใหม่))

ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๖๘ ข้อ ๕ รงค์คอบ... สำหรับความรับผิดชอบของนายศรีผู้ค้ำประกัน เมื่อหนี้เงินกู้มีกำหนดชำระตามวันแห่งปฏิทินคือ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ นายเอกลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามกำหนดจึงตกเป็นผู้ผิดนัดตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘... สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกันให้เป็นไปตามมาตรา ๖๘๖ ที่แก้ไขใหม่ คือ เจ้าหนี้ต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันให้ชำระหนี้และจะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ก่อนหนังสือนั้นไปถึงผู้ค้ำประกันไม่ได้ นายโทเพียงแต่โทรศัพท์ทวงให้นายศรีชำระหนี้ยังไม่ได้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังนายศรี จึงยังไม่มีสิทธิฟ้องนายศรี ดังนั้น นายศรีไม่ต้องรับผิดชอบก่อนนายโทตามฟ้อง (หากเป็นกรณีหนี้ที่ไม่ได้กำหนดเวลาชำระหนี้จะต้องเตือนก่อนลูกหนี้จึงจะผิดนัดตามมาตรา ๒๐๔ วรรคหนึ่ง)

ถ้าเจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันก่อนที่ลูกหนี้ขั้นต้นจะผิดนัดผลเป็นอย่างไร

เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันก่อนวันที่ลูกหนี้ผิดนัดถือว่าไม่ได้ว่าเป็นหนังสือบอกกล่าวตามมาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่ง ฎ.๒๒๓๕/๖๒ เมื่อปรากฏว่าโจทก์มีเพียงหนังสือบอกกล่าวทวงถามไปยังจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำประกันอันเป็นระยะเวลาก่อนที่จะจำเลยที่ ๑ ลูกหนี้จะตกเป็นผู้ผิดนัดโดยไม่ปรากฏว่าโจทก์ได้มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามไปยังจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำประกันอีกภายหลังที่จำเลยที่ ๑ ลูกหนี้ตกเป็นผู้ผิดนัดแล้ว อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายในมาตราดังกล่าว โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ (ฎ.๔๕๕๔/๒๕๖๒, ๑๘๘๓/๖๖)

ฎ.๔๖๐๓/๖๒ โจทก์ไม่ได้บอกเลิก ส.ญ. กู้หรือเรียกให้ชำระหนี้ทั้งหมดทันที กลับรับชำระหนี้ไว้โดยไม่คิดเอาเงินดอกเบี้ยมาแสดงว่าคู่ ส.ญ. ไม่ถือเอากำหนดเวลาชำระหนี้และเงื่อนไขจำนวนเงินที่ชำระแต่ละงวดตาม ส.ญ. เป็นสาระสำคัญ จำเลยที่ ๑ จะตกเป็นผู้ผิดนัดต่อเมื่อโจทก์ได้ให้คำเตือนแล้วตาม ม.๒๐๔ วรรคหนึ่ง เมื่อโจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ภายใน ๗ วัน นับแต่วันรับหนังสือ จำเลยที่ ๑ ได้รับหนังสือแล้วไม่ชำระภายในกำหนดจึงตกเป็นผู้ผิดนัด ซึ่งเป็นการผิดนัดภายหลังวันที่ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ มีผลใช้บังคับ แต่ปรากฏว่าโจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ผู้ค้ำชำระหนี้ซึ่งเป็นหนังสือบอกกล่าวก่อนวันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด จึงถือไม่ได้ว่าเป็นหนังสือบอกกล่าวตามมาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่ง การที่โจทก์ไม่มีหนังสือบอกกล่าวตามบทบัญญัติดังกล่าว โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ (พษ.๖๓)(๒๒๓๕/๖๒)

ฎ.๒๑๐๖/๖๖ (ป) จำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำประกันแม้เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกหนี้ขั้นต้น แต่โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามไปถึงจำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้ค้ำประกันก่อนที่จำเลยที่ ๑ ลูกหนี้ขั้นต้นผิดนัดและภายหลังจากที่จำเลยที่ ๑ ลูกหนี้ขั้นต้นตกเป็นผู้ผิดนัดแล้ว โจทก์ไม่ได้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังจำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้ค้ำประกันภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ลูกหนี้ผิดนัด ตาม ม.๖๘๖ วรรค ๑ ที่แก้ไขใหม่ การที่โจทก์นำคดีมาฟ้องเรียกให้จำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้ค้ำประกันชำระหนี้เป็นการไม่ปฏิบัติตาม ม.๖๘๖ วรรค ๑ ที่แก้ไขใหม่ โจทก์ยังไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำประกัน

**หนังสือบอกกล่าว
ไปยังผู้ค้าประกัน
ต้องมีข้อความ
อย่างไร**

**การมีหนังสือไปยังผู้ค้าประกันอันมีข้อความให้เข้าใจ
ได้ว่า ลูกหนี้ตกเป็นผู้ผิดนัดแล้ว ก็พอถือได้ว่าเจ้าหนี้ได้
ปฏิบัติตามมาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่งแล้ว**
 ฎ.๓๑๕๖/๖๒ มาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่ง คงระบุเงื่อนไข
แต่เพียงว่าให้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้าฯ
โดยมิได้มีกำหนดหลักเกณฑ์ใด ๆ ว่า หนังสือบอกกล่าว
ดังกล่าวจะต้องมีข้อความอย่างไรบ้าง ดังนั้น การที่โจทก์
มีหนังสือไปยังจำเลยที่ ๒ ผู้ค้าฯ อันมีข้อความให้เข้าใจ
ได้ว่า จำเลยที่ ๑ ตกเป็นผู้ผิดนัดแล้ว ก็พอถือได้ว่าโจทก์
ได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติในมาตราดังกล่าวแล้ว
 (ฎ.๔๕๕๘/๖๒, ๕๔๐๘/๒๕๖๔)

ฎ.๓๘๔๓/๖๒ เจตนารมณ์ ม.๖๘๖ ว.๑
ต้องการให้ผู้ค้าฯ ทราบถึงข้อเท็จจริงว่า
ลูกหนี้ผิดนัดแล้ว เพื่อจะได้ใช้สิทธิเข้า
ชำระหนี้แทนเพื่อลดภาระหนี้ การตีความ
ข้อความในหนังสือบอกกล่าวจึงไม่จำเป็นต้อง
ยึดถือรูปแบบที่เคร่งครัด

ฎ.๔๕๕๘/๖๒ หนังสือเมื่อความโดยสรุปว่าจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็น
ลูกหนี้ขั้นต้นมียอดหนี้จำนวนเงินที่ค้างชำระจนโจทก์ได้บอกเลิก
สัญญาและติดตามรถยนต์กลับคืนและได้นำออกขายทอดตลาด
แจ้งยอดให้จำเลยที่ ๒ ชำระหนี้ส่วนที่โจทก์ขาดทุนอยู่ เช่นนี้
ถือได้ว่าก่อนฟ้อง โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามไปยังจำเลย
ที่ ๒ ผู้ค้าประกันแล้ว โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องให้จำเลยที่ ๒
ผู้ค้าประกันรับผิดชอบสัญญาเช่าซื้อได้

ฎ.๒๒๐/๖๒ ศ.ญ.ค้าประกันระบุว่า “บรรดาหนังสือ จดหมาย คำบอกกล่าวใดๆ ของ
 เจ้าของที่ส่งไปยังที่อยู่ของข้าพเจ้าตามสัญญาโดยส่งเองหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
 หรือไม่ลงทะเบียนไม่ว่าจะถึงตัวหรือไม่ถึงตัวและไม่ว่าจะมีผู้ได้รับหรือไม่ผู้ใดยอมรับไว้
 หรือไม่ยอมรับภายในกำหนดที่ไปรษณีย์แจ้งให้มารับ ... ข้าพเจ้ายินยอมผูกพันให้ถือว่า
 หนังสือ จดหมาย หรือคำบอกกล่าวใดๆ นั้น ได้ส่งให้ข้าพเจ้าโดยชอบแล้ว” เมื่อโจทก์ได้
 ส่งหนังสือขอให้ชำระหนี้และบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อไปตามที่อยู่ของจำเลยที่ ๒ ตามที่แจ้ง
 ไว้ในสัญญาแล้ว แม้ทางไปรษณีย์จะคืนหนังสือที่ส่งไปให้จำเลยที่ ๒ เนื่องจากจำเลยที่ ๒
 ไม่มารับภายในกำหนดก็ตาม ก็ถือว่าจำเลยที่ ๒ ได้รับหนังสือบอกกล่าวโดยชอบแล้ว
 (ฎ.๕๕๕๘/๖๒, ๒๔๓๘/๖๕, ๑๐๐๒/๖๖, ๑๑๕๖/๖๖)

ภายหลังลูกหนี้ขั้นต้นผิดนัด
ถ้าเจ้าหนี้ปฏิบัติตาม ม.๖๘๖ ว.๑
ผลเป็นอย่างไร

ฎ.๔๕๕/๖๕ โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามแจ้งการผิดนัดของจำเลยที่ ๑ ลูกหนี้ไปยังจำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำประกันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด อันเป็นการที่โจทก์ได้ปฏิบัติตาม ม.๖๕๖ วรรค ๑ แล้ว เมื่อจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระหนี้ภายในกำหนด จำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำประกันจึงต้องรับผิดชอบชำระต้นเงินและดอกเบี้ยรวมทั้งดอกเบี้ยที่ค้างชำระเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวัน จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ด้วย (ฎ.๒๖๔๕/๖๕)

ฎ.๑๑๘๕/๖๖ จำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ไม่ปฏิบัติตามกำหนดระยะเวลาในสัญญาและโจทก์คิดค่าธรรมเนียมการชำระหนี้ต่างจากจำเลยที่ ๑ รวมไปถึงโจทก์ยังคิดค่าธรรมเนียมให้จำเลยที่ ๑ ผู้ค้ำประกันจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ต้นเงินพร้อมเบี้ยปรับกับหนี้ค้างชำระตามสัญญาส่วนเป็นข้อแสดงว่าโจทก์ยังคงยึดถือกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญาเป็นสาระสำคัญ เมื่อจำเลยที่ ๑ ชำระหนี้ครั้งสุดท้ายวันที่ ๒๕ ธ.ค. ๒๕๖๑ แล้วไม่ชำระหนี้ที่ถึงกำหนดชำระของงวดวันที่ ๑๗ ก.ย. ๒๕๖๑ จำเลยที่ ๑ ย่อมตกเป็นผู้ผิดนัดตั้งแต่วันที่ ๑๗ ก.ย. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป มิใช่โจทก์ไม่ถือข้อตกลงเกี่ยวกับระยะเวลาชำระหนี้เป็นสาระสำคัญ
ภายหลังจากวันที่ ๑๗ ก.ย. ๒๕๖๑ ซึ่งจำเลยที่ ๑ ผิดนัดชำระหนี้ โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวฉบับลงวันที่ ๑๑ ต.ค. ๒๕๖๑ ส่งไปยังจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนครบถ้วนเมื่อวันที่ ๖ พ.ย. ๒๕๖๑ และวันที่ ๒ พ.ย. ๒๕๖๑ ตามลำดับ โดยส่งไปตามที่อยู่ของจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ที่ระบุไว้ในสัญญาค้ำประกัน แม้ไม่พบจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ หรือไม่มีผู้ใดรับไว้ ก็ถือว่าหนังสือบอกกล่าวได้ไปถึงจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ อันมีผลเป็นการบอกกล่าวแก่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำประกันภายในระยะเวลา ๖๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๑ ผิดนัดชำระหนี้โดยชอบแล้ว ตาม ม.๖๕๖ วรรค ๑ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ในฐานะผู้ค้ำประกันจึงต้องร่วมกันรับผิดชอบชำระหนี้แก่โจทก์เมื่อจำเลยที่ ๑ ลูกหนี้พ้นคืนไม่ชำระหนี้ (ฎ.๓๖๐๓/๖๖)

ภายหลังลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัด เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันเกิน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด จะมีอำนาจฟ้องผู้ค้ำประกันหรือไม่

 ๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๕๖(ใหม่))
- ภายหลังลูกหนี้ผิดนัด แม้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันเกินหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด ก็มีอำนาจฟ้องผู้ค้ำประกัน ส่วนผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบเพียงใดเป็นไปตาม ม.๖๕๖ วรรค ๒

ฎ.๖๘๓๗/๖๒ โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวไปยังจำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำฯ เกิน ๖๐ วันนับแต่จำเลยที่ ๑ (ลูกหนี้) ผิดนัดตาม ม.๖๕๖ วรรค ๑ ก็ตาม แต่เมื่อได้มีการบอกกล่าวจำเลยที่ ๒ ผู้ค้ำฯ ก่อนฟ้องโดยชอบแล้ว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

ฎ.๕๗๘๘/๖๒ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าจำเลยที่ ๑ (ลูกหนี้) ผิดนัดชำระหนี้ภายหลังที่ พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ ใช้บังคับแล้ว และโจทก์มีหนังสือบอกกล่าวและบอกเลิกสัญญาไปยังจำเลยที่ ๒ (ผู้ค้ำประกัน) แล้ว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ แม้จะเป็นการบอกกล่าวล่วงพ้นกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด

ภายหลังลูกหนี้ชั้นต้นผิดนัด เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าว ไปยังผู้ค้ำประกันเกิน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด จะมีผลอย่างไร

 ๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๘๖(ใหม่)) กรณีที่เจ้าหนี้ได้มีหนังสือบอกกล่าวภายในกำหนดเวลาตาม ๖.๑ ตาม ม.๖๘๖ ๖.๒ หมายถึง เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันแล้วแต่เกินกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด ผลคือ ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระคิดค้นอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้ รายนับราคาที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนด ๖๐ วันดังกล่าว (แต่ถ้าเป็นกรณีไม่ได้บอกกล่าวหรือบอกกล่าวด้วยวาจา จะไม่มีอำนาจฟ้องผู้ค้ำประกันตาม ม.๖๘๖ ๖.๑

ฎ.๕๖๐๔/๖๒ เมื่อจำเลยที่ ๑ ผู้กู้ผิดนัด (ภายหลัง ก.ม.แก้ไขมีผลใช้บังคับ) โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำฯ ชำระหนี้แล้ว แต่โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวเกินกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด ซึ่งมีผลทำให้จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำฯ หลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยเฉพาะเท่าที่เกิดขึ้นภายหลังพ้นกำหนด ๖๐ วัน นับแต่เวลาที่ลูกหนี้ผิดนัดตามม.๖๘๖ ๖.๒ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ผู้ค้ำฯ ให้ชำระหนี้ได้ (เนติ ๗๔) (ฎ.๓๒๖๓/๖๒, ๑๑๐๑/๖๖)

ฎ.๒๒๕๑/๖๓ จำเลยที่ ๑ ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อ โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ชำระหนี้และบอกเลิกสัญญาเมื่อพ้นกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ผู้ค้ำประกันจึงหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนด ๖๐ วัน ตาม ม.๖๘๖ ๖.๒ หนี้ค่าเช่าประโยชน์เป็นอุปสรรคแห่งหนี้ จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ผู้ค้ำประกันจึงหลุดพ้นจากความรับผิดเฉพาะที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด ดังนั้น จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ต้องร่วมกับจำเลยที่ ๑ รับผิดชอบใช้ทรัพย์ที่เกิดขึ้นภายใน ๖๐ วัน นับแต่จำเลยที่ ๑ ผิดนัด (ฎ.๒๘๖๘/๖๓, ๑๑๒๔/๖๔, ๒๓๓๑/๖๔, ๑๕๕๕/๖๖)

ฎ.๕๑๘๕/๖๒ เมื่อจำเลยที่ ๑ (ลูกหนี้) ผิดนัด (ภายหลัง ก.ม.แก้ไขมีผลใช้บังคับ) ส่วนหนังสือบอกกล่าววงวันที่ ๑๑ พ.ย. ๕๘ ที่จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ (ผู้ค้ำฯ) ได้รับเมื่อวันที่ ๒๘ ม.ค.๕๙ เป็นการบอกกล่าวเกินกำหนด ๖๐ วัน จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ จึงหลุดพ้นความรับผิดเฉพาะดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระคิดค้นอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้ราคาที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดดังกล่าว แต่หน้าที่ในการส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนโจทก์กรณีสัญญาเช่าซื้อเลิกกันนั้น เป็นหนี้ประธาน หากไม่ดอกเบี้ยค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระคิดค้นอันเป็นอุปสรรคแห่งหนี้ ตาม ม. ๖๘๖ ๖.๒ แต่อย่างไรไม่ จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ต้องรับผิดชอบส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนหรือใช้ราคาแทนแก่โจทก์ด้วย (ฎ.๕๕๖/๖๓, ๑๐๓๒/๖๓, ๑๑๑๖/๖๓, ๘๘๑๘/๖๓)

ฎ.๕๐๕๖/๕๕ เมื่อภายหลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาจำเลยทั้งสองมีได้ปฏิบัติการชำระหนี้ตามคำพิพากษาโดยไม่ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี ทั้งมิได้ใช้ราคาแทนรถยนต์ให้แก่โจทก์ จนโจทก์ต้องชวนชายคิดรถยนต์คืนจากจำเลยที่ ๑ และรถยนต์ที่เช่าซื้อซึ่งโจทก์ได้รับคืนมาเสียหายชำรุดทรุดโทรม ทำให้เมื่อนำรถยนต์ออกขายทอดตลาดได้เงินจากการขายต่ำกว่าราคารถยนต์ที่ศาลชั้นต้นกำหนดไว้วันคำพิพากษาคดีก่อน กรณีจึงต้องถือว่าภาระและเสียไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษาของจำเลยทั้งสองก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์เป็นราคารถยนต์ส่วนที่ขาดไปซึ่งจำเลยทั้งสองในฐานะลูกหนี้ตามคำพิพากษาผู้ละเลยต่อหน้าที่ของตนต้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายต่อโจทก์ ค่าเสียหายดังกล่าวเป็นค่าสินไหมทดแทนอันสืบเนื่องมาจากการที่จำเลยทั้งสองมิได้ชำระหนี้ให้ต้องตามความประสงค์อันแท้จริงแห่งมูลหนี้ตามคำพิพากษาคดีก่อน มิใช่ค่าเสียหายที่มิหลักแหล่งแห่งข้อหาตามสัญญาเช่าซื้อหรือข้ออ้างที่อัยความผูกพันกันในฐานะลูกหนี้ร่วม หรือความเป็นผู้ค้ำประกันซึ่งเลิกกันไปแล้วและศาลชั้นต้นในคดีก่อนได้วินิจฉัยชี้ขาดจนเสร็จสิ้น กรณีจึงไม่มีเหตุที่ต้องพิจารณาถึงหลักเกณฑ์อันเกี่ยวกับกรบอกกล่าวผู้ค้ำประกันให้ทราบการผิดนัดของผู้เป็นลูกหนี้ว่าได้มีการบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัดตาม ม.๖๘๖ แต่อย่างไร (ฎ.๕๔๕๒/๖๔, ๑๘๐๓/๖๕, ๖๔๘๖/๖๖)

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๘๖(ใหม่))

ม.๖๘๖ ว.๓ ผู้ค้ำประกันอาจชำระหนี้ทั้งหมดหรือใช้สิทธิชำระหนี้เฉพาะในส่วนที่ตนต้องรับผิดชอบตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่กับเจ้าหนี้ก่อนการผิดนัดชำระหนี้ได้ เช่น กรณีลูกหนี้ผ่อนชำระหนี้เป็นงวด ลูกหนี้ผิดนัด ผู้ค้ำประกันยังมีสิทธิผ่อนชำระหนี้ตามงวดก่อนการผิดนัดชำระหนี้ได้ และถ้าเจ้าหนี้ไม่รับชำระผู้ค้ำประกันหลุดพ้นตาม ม.๗๐๑ ว.๒

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (ม.๖๘๖(ใหม่))

ม.๖๘๖ ว.๔ ในระหว่างที่ผู้ค้ำประกันใช้สิทธิชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการชำระหนี้ตาม ๖.๓ เจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเพราะเหตุที่ลูกหนี้ผิดนัดในระหว่างนั้นไม่ได้

ม.๖๘๖ ว.๕ การชำระหนี้ของผู้ค้ำประกันตามมาตรานี้ ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้ค้ำประกันตามมาตรา ๖๘๓

ม.๖๘๕/๑ บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการค้ำประกันที่แตกต่างไปจาก

ม.๖๘๑ ว.๑ ๖.๒ และ ๖.๓ ม.๖๘๖ ม.๖๘๔ ม.๖๘๘ และ ม.๖๘๙ เป็นโมฆะ เช่น ข้อตกลงให้ฟ้องผู้ค้ำประกันได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวผู้ค้ำประกัน ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ (ม.๖๘๕/๑)

ค้ำฯ

๑. บททั่วไป (ม.๖๘๐ - ๖๘๕/๑)

๒. การใช้สิทธิของเจ้าหนี้ (เรียกผู้ค้ำฯชำระหนี้)(ม.๖๘๖)

๓. สิทธิและโทษของผู้ค้ำฯ (ม.๖๘๗ - ๖๘๖)

๔. ความระงับ (หลุดพ้นหรือเลิก)(ม.๖๘๗ - ๗๐๑)

ค้ำฯ

๓. สิทธิและโทษของผู้ค้ำฯ (๕+๑)

๑) สิทธิไม่ชำระก่อนกำหนด (ม.๖๘๗)

๒) สิทธิเคียงๆ (ม.๖๘๘ - ๖๘๐)

๓) สิทธิเมื่อ จน.ลดหนี้ให้ ลน. (ม.๖๘๑)

๔) สิทธิยกข้อต่อผู้ของลูกหนี้ (ม.๖๘๔)

๕) สิทธิไล่เบียด (ม.๖๘๓, ๖๘๕, ๖๘๖)

๖) โทษของผู้ค้ำฯ (ม.๖๘๒)

๕ สิทธิ + ๑ โทษ

ก ก ฅ ฅ ฅ

 ๑) สิทธิไม่ชำระก่อนกำหนด(ม.๖๘๓)
ก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ในหนี้ประธาน
 เจ้าหนี้จะเรียกหรือฟ้องผู้ค้ำประกันให้รับผิดชอบไม่ได้
 แม้ถึงว่าลูกหนี้จะไม่อาจถือเอาซึ่งประโยชน์แห่งเงิน
 เวลาเริ่มต้นหรือเวลาสิ้นสุดได้ต่อไปแล้วตาม
 ม.๑๕๓ ก็ตาม (และรวมถึงมาตรา ๑๕๒)
 เมื่อลูกหนี้ผิดนัดเจ้าหนี้ก็มีสิทธิเรียกให้ผู้ค้ำ
 ชำระหนี้ได้แต่ต้องบอกกล่าวผู้ค้ำประกันตาม ม.๖๘๖

 ๒) สิทธิเกียจๆ (ม.๖๘๘, ๖๘๕)
 - ผู้ค้ำฯ จะใช้มาตรา ๖๘๘, ๖๘๕ เกียจให้เจ้าหนี้ไปฟ้องลูกหนี้ก่อนไม่ได้
 แต่การจะฟ้องผู้ค้ำฯ ปัจจุบันต้องอยู่ภายใต้บังคับ มาตรา ๖๘๖ ด้วย
 - แต่เมื่อเจ้าหนี้ฟ้องผู้ค้ำฯ ประกันมาพร้อมกับลูกหนี้ และความรับผิดชอบของ
 ผู้ค้ำฯ ไม่ต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกหนี้อย่างลูกหนี้ร่วม ศาลต้องพิพากษาให้
 ลูกหนี้ชำระหนี้ก่อน ถ้าลูกหนี้ไม่ชำระจึงให้ผู้ค้ำฯ ประกันชำระแทน
 (ฎ.๓๒๖๓/๖๒)
 - ในชั้นบังคับคดี ถ้าลูกหนี้มีเงินที่จะชำระหนี้ได้และการที่จะบังคับ
 ให้ลูกหนี้ชำระหนี้ นั้นจะไม่เป็นการยาก เจ้าหนี้จะต้องบังคับการชำระ
 หนี้ นั้นมาจากทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อน เมื่อไม่พอจึงจะบังคับการชำระ
 หนี้ นั้นมาจากทรัพย์สินของผู้ค้ำฯ ประกันตามมาตรา ๖๘๘ (ฎ.๘๕๕/๔๔,
 ๕๔๖๒/๔๕)

 ๒) สิทธิเกียจๆ (ม.๖๘๘, ๖๘๕)
 ฎ.๘๕๖ - ๘๕๗/๔๒ แม้มาตรา ๖๘๘ และมาตรา ๖๘๕
 จะให้สิทธิแก่ผู้ค้ำฯ ประกันยกข้อต่อสู้ให้โจทก์ทั้งสี่ไปเรียกร้อง
 ให้ลูกหนี้ชั้นต้นชำระหนี้ก่อนที่จะเรียกร้องเอาจากผู้ค้ำฯ ประกัน
 ก็มีได้หมายความว่า ถ้าโจทก์ทั้งสี่ไม่ฟ้องเรียกร้องเอาจากลูกหนี้
แล้ว โจทก์ทั้งสี่จะไม่มีอำนาจฟ้องบังคับเอาจากจำเลย (แต่การจะ
ฟ้องผู้ค้ำฯ ปัจจุบันต้องอยู่ภายใต้บังคับ มาตรา ๖๘๖ ด้วย)

 ๒) สิทธิเกียจๆ (ม.๖๘๘)
 ฎ.๓๒๖๓/๖๒ เมื่อความรับผิดชอบของจำเลยที่ ๒ (ผู้ค้ำฯ ประกัน)
 ไม่ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ ๑ อย่างลูกหนี้ร่วม ศาลชั้นต้น
ต้องพิพากษาให้จำเลยที่ ๑ (ลูกหนี้ชั้นต้น) ชำระหนี้ก่อน
ถ้าจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระจึงให้จำเลยที่ ๒ ชำระแทน ซึ่งเป็น
 ปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของ
 ประชาชน ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคมีอำนาจยกขึ้น
 วินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้

 ๒) สิทธิเกียจๆ (ม.๖๘๕)
 ฎ.๘๕๕/๔๔ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ ๑ ชำระเงินแก่โจทก์ หากจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระ
 ให้บังคับจำเลยที่ ๒ ชำระแทน โจทก์จะต้องดำเนินการบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินของ
 จำเลยที่ ๑ เสียก่อน หากจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระหรือจำเลยที่ ๑ ไม่มีทรัพย์สินที่โจทก์จะนำ
 เจ้าพนักงานบังคับคดีไปยึดมาขายทอดตลาดเพื่อชำระหนี้ โจทก์จึงจะดำเนินการบังคับชำระ
 หนี้จากทรัพย์สินของจำเลยที่ ๒ ได้ คดีนี้แม้จะปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดค้ำประกัน
 จำเลยทั้งสองไม่ชำระหนี้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ในการที่สัญญาผู้เงิน จำเลยที่ ๑ ได้
 มอบหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.๕.๓ ก.) ให้โจทก์ยึดถือไว้เป็นหลักประกัน เมื่อ
 จำเลยที่ ๑ ยังมีทรัพย์สินที่จะชำระหนี้ให้โจทก์ได้และการที่จะบังคับชำระหนี้มาจาก
 ทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ ไม่เป็นการยาก แต่โจทก์กลับนำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปยึด
 ทรัพย์สินของจำเลยที่ ๒ ก่อนเป็นการข้ามการบังคับชำระหนี้ตามคำพิพากษา จำเลยที่ ๒
 ขอบที่จะขอให้ศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนการยึดทรัพย์สินของจำเลยที่ ๒ โดยให้โจทก์บังคับ
 ชำระหนี้จากทรัพย์สินของจำเลยที่ ๑ ก่อนตามมาตรา ๖๘๕ ได้

 ๒) สิทธิเกียจๆ (ม.๖๕๐)
 - การเป็นประกัน เช่น จำนอง จำนำ หรือ บุริมสิทธิ
 เหนือทรัพย์สิน
 - การยึดถือประกันจะมีก่อนหรือหลังการค้ำฯ ไม่สำคัญ
 - ม.๖๕๐ เป็นสิทธิของผู้ค้ำฯ ผู้ค้ำฯ อาจจะไม่มีสิทธิก็ได้
 - กรณีนี้หลายราย จนยึดไว้สำหรับประกันหนี้รายใด
 ก็ใช้เฉพาะหนี้รายนั้น ผู้ค้ำฯ จะเกียจให้ไปเอาทรัพย์สินที่
 ประกันหนี้รายอื่นไม่ได้

๒) สิทธิเกี่ยวกับ (ม.๖๕๐)

- ส่วนกรณีการใช้สิทธิเกี่ยวกับมาตรา ๖๕๐
 ทรัพย์ซึ่งเป็นประกันต้องเป็นของลูกหนี้
 ถ้าเป็นทรัพย์ที่ผู้อื่นนำมาเป็นประกัน
 ผู้ค้ำประกันจะอ้างมาตรานี้เกี่ยวให้ไปเอา
 ทรัพย์ที่ผู้อื่นนำมาเป็นประกันก่อนไม่ได้
 (ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๓๐, ๔๐)

๒) สิทธิเกี่ยวกับ (ม.๖๕๐)

ฎ.๕๘๐/๑๓ กรณีที่เจ้าหนี้จะต้องเอาชำระหนี้จากทรัพย์ที่
 ลูกหนี้ให้เจ้าหนี้อึดถือไว้เป็นประกันก่อนตาม ม.๖๕๐ นั้น
 โจทก์ได้รับแต่โฉนดที่ดินของคนอื่นซึ่งมิใช่ทรัพย์ของลูกหนี้
 และเจ้าของโฉนดมิได้ทำจำนองหรือขายฝากเป็นประกันแก่
 โจทก์เพื่อประโยชน์ของลูกหนี้และจำเลยประการใด จำเลย
 จึงไม่มีสิทธิตาม ม.๖๕๐ ที่จะยกขึ้นใช้ยันโจทก์ได้

โท (จน.)

เอก	ผู้ +	ตรี	จัตวา
จำนอง		ค้ำฯ	จำนอง
ที่ดิน			ห้องชุด

๒) สิทธิเกี่ยวกับ (ม.๖๕๐)

ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๔๐ ข้อ ๔ ธงคำตอบ
 ตาม ป.พ.พ.มาตรา ๖๕๐ ผู้ค้ำประกันจะร้องขอให้
 เจ้าหนี้บังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์เฉพาะของลูกหนี้
 ที่เจ้าหนี้อึดถือไว้เป็นประกันก่อนได้ แต่ที่ดินที่จำนอง
 เป็นของนายจัตวา ไม่ใช่ของนายเอกลูกหนี้ นายตรี
 ผู้ค้ำประกันจึงขอให้นายโทเจ้าหนี้บังคับชำระหนี้เอา
 จากที่ดินจำนองของนายจัตวาก่อนไม่ได้ (เนติ ๓๐)

ผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่น
จะใช้สิทธิเกี่ยวกับทั้งสามมาตรานี้
ไม่ได้เพราะไม่มีบทบาทบัญญัติใดใน
ลักษณะจำนองที่ให้นำทั้งสาม
มาตรานี้ไปใช้กับจำนอง
 (เทียบ ฎ.๗๔๑/๒๕๒๓)

ฎ.๑๑๘๗/๑๗ ในกรณีที่จำนองทรัพย์สินของตนประกันหนี้
 ของบุคคลอื่นนั้นต้องบังคับตามป.พ.พ.ในลักษณะจำนอง
 ซึ่งมีได้มีบทบัญญัติให้นำมาตรา ๖๕๕ ในลักษณะค้ำประกัน
 มาใช้บังคับ ผู้จำนองจึงจะขอให้บังคับการชำระหนี้เอาจาก
 ทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อนไม่ได้และจะขอให้บังคับชำระหนี้
 เอาจากทรัพย์สินของผู้ค้ำประกันก่อนก็ไม่ได้

ปัจจุบัน

ผู้ค้าประกันซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา
จะตกลงยกเว้นไม่ใช้สิทธิทั้งสามมาตรา
ได้หรือไม่

๒) สิทธิเกี่ยวกับ (ม.๖๘๘ – ๖๙๐)

มาตรา ๖๘๑/๑

ข้อตกลงใดที่กำหนดให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบเดียวกับ
ลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ
ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่กรณีผู้ค้าประกันซึ่งเป็น
นิติบุคคลและยินยอมเข้าผูกพันตนเพื่อรับผิดชอบลูกหนี้ร่วม
หรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม ในกรณีเช่นนั้นผู้ค้าประกันซึ่งเป็น
นิติบุคคลนั้นย่อมไม่มีสิทธิดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๘๘

มาตรา ๖๘๘ และมาตรา ๖๙๐

๒) สิทธิเกี่ยวกับ (ม.๖๘๘ – ๖๙๐)

ปัจจุบัน

ข้อตกลงที่ให้ผู้ค้าประกันซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาต้อง
รับผิดชอบเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะลูกหนี้ร่วม
เป็นโมฆะทุกกรณี

แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่
กฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมมีผลใช้บังคับ (ฎ.๒๕๖๕/๖๒)

สัญญาผู้ค้าประกันทำขึ้นก่อนที่จะมีการเพิ่มเติม ม.๖๘๑/๑

ตาม พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ. (ฉบับที่ ๒๐)ฯ และตาม

ม.๑๙ บัญญัติไว้ว่า ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่ได้ทำไว้

ก่อนวันที่ พ.ร.บ.นี้ใช้บังคับ ผู้ค้าประกันซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา

จึงยังคงรับผิดชอบลูกหนี้ร่วมตามข้อสัญญา

(ฎ.๒๕๖๕/๖๒, ๑๖๐/๖๖, ๑๑๐๒/๖๖)

๒) สิทธิเกี่ยวกับ (ม.๖๘๘ – ๖๙๐)

คำถาม ปัจจุบัน ผู้ค้าประกันซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาจะตกลง
ยกเว้นไม่ใช้สิทธิทั้งสามมาตราได้หรือไม่ ตอบว่าไม่ได้
เพราะถ้าตกลงยกเว้นไม่ใช้สิทธิทั้งสามมาตราก็เสมือนให้
ผู้ค้าประกันรับผิดชอบลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม
(เทียบมาตรา ๖๘๑/๑ วรรคสอง) ซึ่งปัจจุบันข้อตกลงที่ให้
ผู้ค้าประกันซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาต้องรับผิดชอบลูกหนี้ร่วม
หรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมเป็นโมฆะทุกกรณีตามมาตรา
๖๘๑/๑ วรรคหนึ่ง ยกเว้นสัญญาผู้ค้าประกันที่ทำขึ้นก่อนวันที่
พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.พ. (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ.๒๕๕๗ ใช้บังคับ

ผู้ค้าประกันซึ่งเป็นนิติบุคคล

จะตกลงยกเว้นไม่ใช้สิทธิทั้งสามมาตรา

หรือตกลงรับผิดชอบเดียวกับลูกหนี้ร่วม

หรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม

ได้หรือไม่

ส่วนกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ค้าประกัน
มีข้อยกเว้นตาม ม.๖๘๑/๑ ว.๒
(ฎ.๒๓๒๖/๖๔) (เนติ ๗๔)

ฎ.๒๓๒๖/๖๔ กรณีที่ผู้ค้าประกัน
ซึ่งเป็นนิติบุคคลและยินยอมเข้า
ผูกพันตนเพื่อรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม
ซึ่งสามารถกระทำได้ตาม ม.๖๘๑/๑ ว.๒
(เนติ ๗๔)

๒) สิทธิเคียงๆ (ม.๖๘๘ – ๖๕๐)
กรณีนิติบุคคลเป็นผู้ค้าประกันจะตกลง
ยกเว้นไม่ใช้สิทธิเคียงทั้งสามมาตรา
หรือบางมาตราก็ได้ หรือจะตกลงให้
นิติบุคคลนั้นรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม
หรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมในกรณี
เช่นนั้นผู้ค้าประกันซึ่งเป็นนิติบุคคลนั้น
ย่อมไม่มีสิทธิดังที่บัญญัติไว้ใน ม.๖๘๘,
๖๘๙ และ ๖๕๐ ตาม ม.๖๘๑/๑ ว.๒

เจ้าหนี้ลดหนี้ให้ลูกหนี้
มีผลต่อผู้ค้าประกัน
และผู้จ้างองประกันหนี้
ของบุคคลอื่นอย่างไร

๓) สิทธิเมื่อ จน.ลดหนี้ให้ ลน.(ม.๖๕๑)
- การตกลงลดหนี้ไม่จำเป็นต้องทำเป็นหนังสือ แต่ต้องไม่ถึง
ขนาดเป็น ส.ญ.ประนีประนอมฯ ที่ทำให้หนี้ประธานระงับ
- การตกลงลดหนี้ ตกลงก่อนหรือหลังผิดนัดก็ได้
- ผู้ค้าฯ ไม่จำเป็นต้องมีส่วนร่วมกับการลดหนี้ก็ได้ แต่ให้ จน.
มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้าฯ ทราบภายใน ๖๐ วัน นับแต่ตกลง
- นำไปใช้กับผู้จ้างองประกันหนี้ของบุคคลอื่นด้วย(ม.๗๒๗)

๓) สิทธิเมื่อ จน.ลดหนี้ให้ ลน.(ม.๖๕๑)
ขอใช้คำที่ไม่ใช่ภาษากฎหมายเพื่อสื่อให้เห็น
ภาพง่าย ๆ ว่า เมื่อเจ้าหนี้ลดหนี้ให้ลูกหนี้ก็เกิด
ผลบุญไปถึงผู้ค้าประกันหรือผู้จ้างองประกัน
หนี้ของบุคคลอื่น (มาตรา ๖๕๑ และ ๗๒๗)
ด้วย ๓ ประการ

๓) สิทธิเมื่อ จน.ลดหนี้ให้ สน.(ม.๖๕๑)

(๑) ถ้าลูกหนี้ได้ชำระหนี้ตามที่ไต่ลดแล้ว หรือ ลูกหนี้ชำระหนี้ตามที่ไต่ลดไม่ครบถ้วนแต่ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่นได้ชำระหนี้ส่วนที่เหลือนั้นแล้ว หรือ ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามที่ไต่ลดแต่ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่นได้ชำระหนี้ตามที่ไต่ลดนั้นแล้ว ให้ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่นเป็นอันหลุดพ้น

(๒) ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่นมีสิทธิชำระหนี้ได้แม้จะล่วงเลยกำหนดเวลาชำระหนี้ตามที่ไต่ลดแต่ต้องไม่เกิน ๖๐ วันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาชำระหนี้ดังกล่าว

(๓) ในกรณีที่เจ้าหนี้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่นทราบถึงข้อตกลงดังกล่าวเมื่อล่วงเลยกำหนดเวลาชำระหนี้ตามที่ไต่ลดแล้ว ให้ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่นมีสิทธิชำระหนี้ได้ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่เจ้าหนี้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้ำประกันหรือผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่นทราบถึงข้อตกลงนั้น

๓) สิทธิเมื่อ จน.ลดหนี้ให้ สน.(ม.๖๕๑)

แต่มีข้อยกเว้นอยู่ในวรรคหนึ่งตอนท้าย คือ ข้อตกลงลดหนี้ที่ทำขึ้นภายหลังที่ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้แล้ว หากในข้อตกลงนั้นมีการขยายเวลาชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ มิให้ถือว่าเป็นการผ่อนเวลาตาม ม.๗๐๐

๓) สิทธิเมื่อ จน.ลดหนี้ให้ สน.(ม.๖๕๑)

- หนี้ถึงกำหนด ผู้ค้ำฯ ขอชำระตามที่ลด จน.ไม่รับ ผู้ค้ำฯ หลุดพ้น ม.๗๐๑
- ข้อตกลงที่เพิ่มภาระผู้ค้ำฯ มากกว่า ม.๖๕๑ ว.๑ โฆษะ ตาม ว.๒
- ใช้กับสัญญาที่ทำขึ้นก่อน ม.๖๕๑ แก้ไขด้วย หากตกลงลดหนี้หลัง ม.๖๕๑ แก้ไขแล้ว

ค้ำฯ

๓. สิทธิและโทษของผู้ค้ำฯ (๕+๑)
- ๑) สิทธิไม่ชำระก่อนกำหนด (ม.๖๘๗)
- ๒) สิทธิเคียงๆ (ม.๖๘๘ - ๖๙๐)
- ๓) สิทธิเมื่อ จน.ลดหนี้ให้ สน.(ม.๖๕๑)
- ๔) สิทธิยกข้อต่อผู้ของลูกหนี้ (ม.๖๕๔)
- ๕) สิทธิไล่เบียด (ม.๖๕๓, ๖๕๕, ๖๕๖)
- ๖) โทษของผู้ค้ำฯ (ม.๖๕๒)

ผู้ค้ำประกัน
ยกข้อต่อผู้ของลูกหนี้
ขึ้นต่อผู้ได้หรือไม่

๔) สิทธิยกข้อต่อสู้ (ม.๖๕๔)

มาตรา ๖๕๔ นอกจากข้อต่อสู้
ซึ่งผู้ค้าประกันมีต่อเจ้าหนี้
ท่านว่าผู้ค้าประกันยังอาจ
ยกข้อต่อสู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้
มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ได้ด้วย

๔) สิทธิยกข้อต่อสู้ (ม.๖๕๔)

ผู้ค้าประกันมีข้อต่อสู้ที่จะยก
ขึ้นสู้เจ้าหนี้ได้ ๒ กรณี คือ
- ข้อต่อสู้ของผู้ค้าประกันเอง
- ข้อต่อสู้ทั้งหลายของลูกหนี้
(ตามมาตรา ๖๕๔)

๔) สิทธิยกข้อต่อสู้ (ม.๖๕๔)

- ข้อต่อสู้ของผู้ค้าเอง ตาม ส.ญ.ค้าฯ เช่น ส.ญ.ค้าฯ เป็นโมฆียะ,
ส.ญ.ค้าฯ ไม่มีหลักฐานการฟ้องร้อง, ส.ญ.ค้าฯ ขาดอายุความ
(ส.ญ.ค้าฯ อายุความ ๑๐ ปี (ม.๑๕๓/๓๐) ฎ.๗๕๓๓/๕๕,
๒๒๐๘/๕๘)), ข้อต่อสู้ตามม.๓๐๐ เป็นต้น (ฎ.๒๑๔๑๓/๕๖)
- ข้อต่อสู้ของลูกหนี้ ตาม ส.ญ.ประกัน เช่น สน.ไม่คิด ส.ญ.,
สน.ชำระหนี้บางส่วน, หนี้ตาม ส.ญ.ประกันขาดอายุความ
รวมถึง ม.๑๗๕๔ วรรค ๓ (ฎ.๒๖๕๕/๔๖, ๕๕๕๖/๔๔ เนติ ๕๕, ๖๑),
(ฎ.๑๑๑๐/๕๕, ๒๗๗๐/๖๐) หนี้ตาม ส.ญ.ประกันระงับ, หนี้ตาม
ส.ญ.ประกันไม่มีหลักฐานการฟ้องฯ (เนติ ๔๕) ข้อต่อสู้ต่างๆ
ตาม ส.ญ.ประกัน (ฎ.๖๐๐๕/๓๗) เป็นต้น

ม.๖๕๔

คำ	ชาวค้าฯ
- กู้เงิน ๕,๐๐๐ บาท	- มีหลักฐานค้าฯ
โดยไม่มีหลักฐาน	
แห่งการกู้ยืม	

๔) สิทธิยกข้อต่อสู้ (ม.๖๕๔)

ข้อต่อสู้ที่ว่าการกู้ยืมเงินไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือ ผู้ค้าประกันมีสิทธิยกข้อต่อสู้
ดังกล่าวของลูกหนี้ที่มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ได้ตามมาตรา ๖๕๔
ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๔๕ ข้อ ๕ ธงคำตอบ...ผู้ค้าประกันมีสิทธิยกข้อต่อสู้
ของลูกหนี้ที่มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ได้ตาม ป.พ.พ.มาตรา ๖๕๔ เมื่อกรณีเป็นการ
กู้ยืมเงิน (ปัจจุบันกว่า ๒,๐๐๐ บาท) ที่ไม่มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือซึ่งนางแก้ว
เจ้าหนี้ฟ้องร้องบังคับคดีให้นายต้นลูกหนี้ชำระหนี้ไม่ได้ ตาม ป.พ.พ.มาตรา ๖๕๓
วรรคหนึ่ง นายทองผู้ค้าประกันจึงไม่ต้องรับผิด ดังนั้น ข้อต่อสู้ที่ว่า การกู้ยืมเงินไม่มี
หลักฐานเป็นหนังสือ นายทองจึงไม่ต้องรับผิดชอบแก่นางแก้วเจ้าหนี้รับฟังได้

ม.๖๕๔

คำ เป็นหนี้	ชาวค้าฯ
คำสินค้า	- มีหลักฐานค้าฯ
ที่ซื้อมาใช้เอง	- อายุความ ๑๐ ปี
๕ แสน	
- อายุความ ๒ ปี	

๔) สิทธิยกข้อต่อสู้ (ม.๖๕๔)

ฎ.๕๖๔/๑๒ นอกจากข้อต่อสู้ซึ่งผู้คำประกัน มีต่อเจ้าหนี้แล้ว ผู้คำประกันอาจยกข้อต่อสู้ ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ได้ด้วย ดังนั้น เมื่อสิทธิเรียกร้องของโจทก์ซึ่งมีต่อ ลูกหนี้ขาดอายุความแล้ว ผู้คำประกันก็ย่อม ยกอายุความขึ้นต่อสู้โจทก์ได้ (ฎ.๒๗๗๐/๖๐)

เนติ ๖๑

นายสิบ

- ภูเงิน ๕,๐๐๐ บาท
- มีหลักฐานการกู้ยืม
- อายุความ ๑๐ ปี

นายหมื่น คำประกัน

- ทำหลักฐานการคำประกันไว้
- อายุความ ๑๐ ปี
- นายหมื่นไปทำให้อายุความ สััญญาคำประกันสะดุดหยุดลง

ข้อต่อสู้ว่าสิทธิเรียกร้องตามสัญญาภูเงินขาดอายุความผู้คำประกันมีสิทธิ ยกข้อต่อสู้ดังกล่าวของลูกหนี้ที่มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ได้ตามมาตรา ๖๕๔
ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๖๑ ข้อ ๕ รงค์คำตอบ...สำหรับกรณีความรับผิดชอบของนายหมื่นผู้คำประกัน แม้นายหมื่นชำระหนี้บางส่วนทำให้อายุความในหนี้ ตามสัญญาคำประกันสะดุดหยุดลงมีผลให้(สัญญาคำประกัน) ไม่ขาดอายุความ แต่หนี้ตามสัญญาคำประกันเป็นหนี้อุปการะเพื่อประกันการชำระหนี้กู้ยืมเงินซึ่งเป็นหนี้ประธาน เมื่อหนี้ประธานขาดอายุความ นายหมื่นผู้คำประกันมีสิทธิตาม ป.พ.พ.มาตรา ๖๕๔ ที่จะยกข้อต่อสู้ของนายสิบเรื่องหนี้กู้ยืมเงินขาดอายุความ ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ได้ ศาลต้องยกฟ้อง นายหมื่นจึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อนายพัน (เจ้าหนี้)

ผู้จ้างนงประกันหนี้
ของบุคคลอื่น
ยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้
ขึ้นต่อสู้ได้หรือไม่

๔) สิทธิยกข้อต่อสู้ (ม.๖๕๔)

ข้อสอบเนติฯ ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๕๕ ข้อ ๕ รงค์คำตอบ...นางโกสุม (ผู้กู้) ถึงแก่ ความตาย...โจทก์ไม่ได้ใช้สิทธิเรียกร้องต่อกรมกรของนางโกสุมภายใน ๑ ปี นับแต่ทราบว่ นางโกสุมถึงแก่ความตาย สิทธิเรียกร้องตามสัญญาภูเงินของนาง โกสุมจึงขาดอายุความตาม ป.พ.พ.มาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม เมื่อโจทก์ฟ้องจำเลย ที่ ๑ ให้รับผิดชอบในฐานะผู้คำประกันการชำระหนี้ของนางโกสุม จำเลยที่ ๑ ย่อมยก ข้อต่อสู้ดังกล่าวขึ้นอ้างได้ตามมาตรา ๖๕๔ จำเลยที่ ๑ ไม่ต้องรับผิดชอบฟ้อง... (ฎ.๕๕๖/๒๕๔๔) แต่จำเลยที่ ๒ (ผู้จ้างนง) ไม่อาจยกข้อต่อสู้ขึ้นอ้างได้ เพราะการจ้างนงไม่มีกฎหมายบัญญัติให้ผู้จ้างนงกระทำเช่นนั้นได้ จำเลยที่ ๒ จึงต้องรับผิดชอบหนี้ต้นเงินพร้อมด้วยดอกเบี้ยตามสัญญาจ้างนง (เนติ ๖๑)

เนติ ๔๓,๔๕

ฎ.๑๖๐๔/๓๖

คำ ภู ๕ แสน

- จน. ส่งเงินกู้
- แต่ไม่ได้ทำ
- หลักฐานการกู้

ชาว คำฯ

- มีหลักฐานคำฯ

เจียว จ้างนง

- ทำสัญญา
- จดทะเบียน
- จ้างนง
- ถูกต้อง

สำหรับกรณีการกู้ยืมเงินแม้การกู้ยืมเงินขาดหลักฐานตามกฎหมาย ก็เพียงต้องห้ามมิให้ฟ้องร้องบังคับคดีเอากับผู้เท่านั้น เมื่อหนี้การกู้ยืมเงินมีอยู่จริงและสมบูรณ์เพียงใด ย่อมมีการค้ำประกันหรือการจำนองได้เพียงนั้น และต้องอย่าลืมว่า กรณีนี้การค้ำประกันแม้จะมีได้แต่ผู้ค้ำประกันก็มีสิทธิยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้ว่าไม่มีหลักฐานการกู้ยืมเงินขึ้นต่อผู้เจ้าหนี้ได้ตามมาตรา ๖๕๔ อันจะส่งผลให้ผู้ค้ำประกันไม่ต้องรับผิดชอบ แต่ผู้จำนองไม่มีสิทธิยกข้อต่อสู้ดังกล่าว ยังคงรับผิดชอบ (เนติ ๔๗, ๔๘)

จะทำข้อตกลงให้ผู้ค้ำประกัน
 สละสิทธิไม่ยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้
 ขึ้นต่อผู้เจ้าหนี้ได้หรือไม่

๔) สิทธิยกข้อต่อสู้ (ม.๖๕๔)

เดิมสัญญาค้ำประกันที่ทำขึ้นก่อนกฎหมายแก้ไข (ม.๖๕๕/๑) สามารถตกลงให้ผู้ค้ำประกัน สละสิทธิไม่ยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้ขึ้นต่อผู้เจ้าหนี้ได้ คือยกเว้นมาตรา ๖๕๔ ได้ (ฎ.๗๕๓๓/๒๕๕๕) แต่ปัจจุบันสัญญาค้ำประกันที่ทำขึ้นภายหลังกฎหมายแก้ไข (ม.๖๕๕/๑) หากมีข้อตกลงยกเว้นมาตรา ๖๕๔ ถือเป็นข้อตกลงที่แตกต่างจากมาตรา ๖๕๔ ตกเป็นโมฆะตามมาตรา ๖๕๕/๑

ค้ำฯ

๓. สิทธิและโทษของผู้ค้ำฯ (๕+๑)
- ๑) สิทธิไม่ชำระก่อนกำหนด (ม.๖๕๗)
- ๒) สิทธิเคียงฯ (ม.๖๕๘ - ๖๕๐)
- ๓) สิทธิเมื่อ จน.ลดหนี้ให้ ลน. (ม.๖๕๑)
- ๔) สิทธิยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้ (ม.๖๕๔)
- ๕) สิทธิไล่เบี้ย (ม.๖๕๓, ๖๕๕, ๖๕๖)
- ๖) โทษของผู้ค้ำฯ (ม.๖๕๒)

ค้ำฯ

๔. ความระงับ (หยุดพักหรือเลิก)

- ๑) จน.กระทำให้ผู้ค้ำฯ ไม่อาจเข้ารับช่วงสิทธิอันให้ไว้แก่ จน. (ม.๖๕๗)
- ๒) หนี้ประธานระงับสิ้นไป (ม.๖๕๘)
- ๓) ค้ำฯ กิจการเนื่องกันฯ ไม่จำกัดเวลา ผู้ค้ำฯ เลิกคราวอันเป็นอนาคต (ม.๖๕๘)
- ๔) ค้ำฯ หนี้ต้องชำระ ณ เวลาแน่นอน จน.ยอมผ่อนเวลาให้แก่ ลน. (ม.๗๐๐)
- ๕) ผู้ค้ำฯ ขอชำระเมื่อถึงกำหนดชำระ จน.ไม่ยอมรับชำระหนี้ (ม.๗๐๑)

มาตรา ๗๒๗

สำหรับผู้จำนองประกันหนี้ของบุคคลอื่น
 ให้นำมาตรา ๖๕๑, ๖๕๗, ๗๐๐, ๗๐๑
 มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๗๒๗)
 (เนติฯ ๓๒, ๓๕)
 (แต่ไม่นำมาตราอื่นในลักษณะค้ำประกัน
 มาใช้ เช่น ไม่นำมาตรา ๖๕๒ วรรคสอง,
 ๖๕๕, ๖๕๒, ๖๕๔, ๖๕๕ มาใช้ (เนติฯ ๒๐)
 (ฎ.๑๑๘๗/๒๕๑๗) (ยกเว้น ม.๖๕๑, ๗๐๗)